

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-85924

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.505/18/2023.

A tanács tagjai: Dr. Hodnik Ákos közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: VJD TRANS Kft.
(Hajdúhadház, Béke utca 159.)

A kérelmező képviselője: Dr. Dagonya András ügyvéd

Az ajánlatkérő: Bedő Község Önkormányzata
(Bedő, Rákóczi utca 35.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Berecz Orsolya Zsuzsa
állami közbeszerzési szaktanácsadó

A közbeszerzés tárgya, értéke: VP6-7.2.1.1-21 kódszámú - Külterületi helyi közutak fejlesztése (EKR000823102023), 67.018.871.-Ft.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság az első kérelmi elem alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 80. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság a második kérelmi elem tekintetében megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. §-ára és 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, ezért az ajánlatkérő módosított összegezését, és azt követően hozott valamennyi döntését megsemmisíti.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 500.000.-Ft, azaz ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat és 100.000.-Ft, azaz százezer forint ügyvédi munkadíjat, mint további eljárási költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 202.643.-Ft, azaz kétszázkétezer-hatszáznegyvenhárom forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a KÉ-10766/2023. azonosító számon 2023. június 19. napján közzétett hirdetményével a bevezető részben meghatározott építési beruházás tárgyában a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Kbt.) Harmadik rész 117. § szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított. A közbeszerzés forrása túlnyomó részben európai uniós támogatásból volt biztosított („VP6-7.2.1.1-21 kódszámú „Külterületi helyi közutak fejlesztése” című pályázat, a támogatás intenzitása: 95 %, önerő 5%.)

2. A felhívás releváns részei az alábbiak voltak:

II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

025 hrsz:

A tervezett út külterületen található, mezőgazdasági területeket feltáró út.

A tervezési szakasz kezdetén 016/62 hrsz ingatlan előtt lévő földúthoz, a végében, 428,12 m hossz után a 019 hrsz útnál a földúthoz csatlakozik.

Az utat jelenleg is használják, részben van víztelenítése. A tervezéssel érintett terület kedvező éghajlatú területen, száraz vidéken, a pályaszint alatti 2,00 méternél mélyebb talajvízszintű területen fekszik.

A tervezési szakaszon jelenleg földút található, melynek anyaga agyag. A mezőgazdasági forgalom hatására a felülete megrepedezett, kigödrösödött, kivályúsodott, a vizet elvezetni nem tudja, esős időben szinte járhatatlan. Mivel jelenlegi állapota igen leromlott, járófelülete nem rendelkezik egyenletes oldaleséssel, a csapadékvizet elvezetni nem tudja.

Vízelvezés, padka: a felmagasodott padkaszakaszok, a kijáródott, gödrös vagy laza padkák alkalmatlanok funkciójuk betöltésére, nem vezetik a vizet az árkokba, így a padka helyreállítása szükséges.

A meglévő árok profilozásával és új árok építésével a csapadékvíz elvezetés biztonságosan megoldható.

030 hrsz:

A tervezett út külterületen található, mezőgazdasági területeket feltáró út.

A tervezési szakasz kezdetén a 029/3 hrsz ingatlan előtt lévő földúthoz, a végében, 885,54 m hossz után a 029/21 hrsz ingatlan előtt lévő földúthoz csatlakozik.

Az utat jelenleg is használják, részben van víztelenítése. A tervezéssel érintett terület kedvező éghajlatú területen, száraz vidéken, a pályaszint alatti 2,00 méternél mélyebb talajvízszintű területen fekszik.

A tervezési szakaszon jelenleg földút található, melynek anyaga agyag. A mezőgazdasági forgalom hatására a felülete megrepedezett, kigödrösödött, kivályúsodott, a vizet elvezetni nem tudja, esős időben szinte járhatatlan. Mivel jelenlegi állapota igen leromlott, járófelülete nem rendelkezik egyenletes oldaleséssel, a csapadékvizet elvezetni nem tudja.

Vízelvezés, padka: a felmagasodott padkaszakaszok, a kijáródott, gödrös vagy laza padkák alkalmatlanok funkciójuk betöltésére, nem vezetik a vizet az árkokba, így a padka helyreállítása szükséges.

A meglévő árok profilozásával és új árok építésével a csapadékvíz elvezetés biztonságosan megoldható.

A tervezett útszakasz hossza összesen: 1313,66 m

Részletes és tételes mennyiségeket és a részletes műszaki paramétereket, továbbá a nyertes ajánlattevő által elvégzendő feladatok részletezését, részletes jellemzőit, a részletes szakmai követelményeket a közbeszerzési dokumentumok és annak részét képező műszaki fejezet tartalmazza.

Ajánlatkérő bármely, a műszaki leírásban szereplő, konkrétan a megjelölt gyártmánnal, típussal egyenértékű terméket elfogad.

II.2.5) pont Értékelési szempontok:

Minőségi szempont –

1 M1.1.) alk. köv.ben bemutatott, a teljesítésbe bevonní kívánt szakember alkalmassági követelményt meghaladó többlettapasztalata (hónapban) (min. 0 hónap, max. 36 hónap) 13

2 M1.2.) alk. köv.ben bemutatott, a teljesítésbe bevonní kívánt szakember alkalmassági követelményt meghaladó többlettapasztalata (min. 0 hónap, maximum 36 hónap) 12

3 Kötelező 36 hónapon felül vállalt többlet jótállás időtartamban (min. 0, max 24 hónap) 5

Költség szempont –

Ár szempont – Megnevezés: Nettó ajánlati ár (Ft-ban megadva) / Súlyszám: 70

II.2.13) További információ, III.1.1) Kizáró okok és a szakmai tevékenység végzésére vonatkozó jogosultság:

„A kizáró okok felsorolása: Az eljárásban nem lehet ajánlattevő, alvállalkozó és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, akivel szemben a Kbt. 62. § (1) - (2) bekezdéseiben felsorolt kizáró okok fennállnak. A Kbt. 74. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján az ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból azt az ajánlattevőt, alvállalkozót vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet, aki a) az előírt kizáró okok hatálya alá tartozik; b) részéről az előírt kizáró ok az eljárás során következett be.”

III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság:

„Az ajánlattevőnek ajánlatában az alábbiakat kell igazolnia:

M2) be kell mutatnia az ajánlati felhívás feladásától visszafelé számított 5 év (60 hónap) legjelentősebb építési beruházásait, amelyek útépitési és/ vagy útfelújítási munkák kivitelezésére vonatkoznak. Az igazolás tartalmazza legalább a következő adatokat: a teljesítés ideje (kezdő és befejezési időpontja (év, hó, nap) és helye, a szerződést kötő másik fél megnevezése, címe, az építési beruházás (elvégzett munkák) tárgya, mennyisége (úgy, hogy abból az alkalmassági feltételeknek való megfelelés egyértelműen megállapítható legyen), továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e.) (321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés a) pontja és a 23. § szerint.)

Ajánlatkérő az 5 éven belül befejezett, legfeljebb 8 éven belül megkezdett építési beruházásokat vizsgálja.”

Alkalmassági minimumkövetelmény(ek):

„M2) Alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, ha nem mutat be a felhívás feladásának napjától visszafelé számított 60 hónapban befejezett (sikeres műszaki átadás-átvétellel lezárult), az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően teljesített legalább 950 méter külterületi úton végzett útépitési vagy útfelújítási kivitelezési tevékenységre vonatkozó referenciát.

A referencia 2 szerződésből teljesíthető, értve ez alatt a mennyiségekre és a tevékenységekre vonatkozó előírásokat is.

A szakemberek között átfedés lehetséges.”

3. Az ajánlattételi benyújtási határidő 2023. június 30. napjának 11 órája volt.
4. Az ajánlatkérő dokumentációt is készített, amely útmutatót, szerződés tervezetet, nyilatkozatmintákat, árazatlan költségvetést és közbeszerzési műszaki leírást tartalmazott.
5. Az útmutató (KÖZBESZERZÉSI DOKUMENTUM „VP6-7.2.1.1-21 kódszámú „Külterületi helyi közutak fejlesztése” tárgyú közbeszerzési eljáráshoz) szerint:
 „II. Az eljárás általános szabályai [...]
  5. A közbeszerzési dokumentum nyilatkozatmintákat tartalmaz annak érdekében, hogy az érvényes ajánlattételt megkönnyítse az Ajánlatkérő. Felhívjuk a Tisztelt Ajánlattevők figyelmét, hogy Ajánlatkérő nem teszi kötelezővé az általa meghatározott nyilatkozatminták alkalmazását, az csupán javasolt az Ajánlattevőknek. Javasoljuk az Ajánlattevőknek, hogy a nyilatkozatminták helyességét minden esetben ellenőrizzék. Amennyiben az Ajánlattevő a nyilatkozatminta mellőzésével kívánja ajánlatát megtenni, kérjük, hogy fokozott figyelemmel járjon el az egyes dokumentumok tartalmi és formai megfelelése érdekében. A közbeszerzési dokumentumban szereplő nyilatkozatminták kitöltése és benyújtása javasolt, de az Ajánlatkérő által előírt valamennyi információt, adatot tartalmazó nyilatkozatot is elfogadja Ajánlatkérő, amennyiben az alkalmas az alkalmasság, illetve egyéb, az Ajánlatkérő, illetőleg jogszabály által előírt feltétel, körülmény fennállásának vagy hiányának megállapítására. Az EKR-rendelet alapján Ajánlatkérő elektronikus űrlapokat alkalmaz a jelen közbeszerzési dokumentum VIII.1. pontja szerint.
  6. A kért információk benyújtásáért az Ajánlattevő felel, nem kielégítő információk következménye az ajánlat érvénytelenné minősítése lehet.
  7. Felhívjuk a figyelmet, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerint az Ajánlatkérőnek az eljárásból ki kell zárnia az olyan Ajánlattevőt, alvállalkozót és az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet, aki az eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése során olyan hamis adatot szolgáltat, vagy hamis nyilatkozatot tesz, amely a verseny tisztaságát veszélyezteti. Ilyen esetekben az ajánlat érvénytelennek minősül.”

„VIII. Az ajánlatot alkotó dokumentumok

1. Az Ajánlatkérő a Kbt. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tájékoztatja az Ajánlattevőt, hogy az ajánlatokhoz a következő dokumentumokat, igazolásokat, nyilatkozatokat kell – lehetőleg az alábbi sorrendben – csatolni:

A műszaki-szakmai és gazdasági - pénzügyi alkalmasságot igazoló iratok

20. Referenciaigazolás (M2) (17.sz. melléklet)”

6. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott nyilatkozatminták között biztosította a referencia igazolás mintáját is (17. sz. melléklet):

„REFERENCIA IGAZOLÁS

M2.)

1. Kivitelező (Vállalkozó) neve:

Székhelye:

Adószáma:

2. Megrendelő (szerződést kötő másik fél) neve:

Székhelye:

Adószáma:

Képviselője:

Kapcsolattartójának neve:

Kapcsolattartójának telefonszáma:

3. Szerződés tárgya:

4. Szerződés mennyiségi adatai:

5. Teljesítés ideje (év, hó, nap):

kezdő időpont:

befejező időpont:

Sikeres műszaki átadás-átvétel lezárásának napja:

6. Teljesítés helye:

Igazolom, hogy a Kivitelező (Vállalkozó) az építési beruházást a fentiek szerint teljesítette, a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően.

Kelt.:

aláírás”

7. Az ajánlattételi határidőig 4 ajánlatot nyújtottak be, köztük a kérelmező is. A kérelmező ajánlata az alábbi volt:

1. Nettó ajánlati ár (Ft-ban megadva)

40 190 193

2. M1.1.) alk. köv.ben bemutatott, a teljesítésbe bevonni kívánt szakember alkalmassági követelményt meghaladó többlettapasztalata (hónapban) (min. 0 hónap, max. 36 hónap) 36

3. M1.2.) alk. köv.ben bemutatott, a teljesítésbe bevonni kívánt szakember alkalmassági követelményt meghaladó többlettapasztalata (min. 0 hónap, maximum 36 hónap) 36

4. Kötelező 36 hónapon felül vállalt többlet jóállás időtartamban (min. 0, max 24 hónap) 24

8. Az ajánlatkérő 2023. július 10. napján árandokoláskéréssel fordult – többek között – a kérelmezőhöz, amelyben az alábbiakat kérte (csak a jogorvoslati kérelem szempontjából releváns részek):

„Mutassa ki a kivitelezés során beépítendő anyagok költségeit önköltségi szinten, kérjük az anyagok vonatkozásában anyagbeszállítói ajánlatokat becsatolni szíveskedjenek. (Gyártói ajánlat: költségvetésben megjelölt helyszínről szállítva, szállítási költség -előző pont szerint -, útdíj költsége, építőanyag összesen munkaterületre deponálva, beépítés költsége, minősítő mérések költségei, dokumentálva); különösen az alábbiak vonatkozásában:

21-004-0015622	Alépitményi munkák Irtás, föld- és sziklamunka Alakító földmunka Talajjavító réteg készítése vonalas létesítményeknél, 3,00 m szélesség felett, osztályozatlan kavicsból Természetes szemmegoszlású kavics, THK 0/32 P-TT, Nyékládháza	796,98	m3	3 885	1 420	3 096 267	1 131 712
21-004-0015663	Alépitményi munkák Irtás, föld- és sziklamunka Alakító földmunka Tükörkészítés tömörítés nélkül, sík felületen gépi erővel,kiegészítő kézi munkával talajosztály: I-IV.	3 187,92	m2		120	0	382 550
21-006-0016020	Alépitményi munkák Irtás, föld- és sziklamunka Közlekedési pályák különleges földmunkái Töltésszélesítés 4,00 m	247,95	m3		800	0	198 361

	szélességig, földkitermeléssel, töltésépítéssel, tömörítés és rézsűképzés nélkül, I-IV. oszt. talajban, gépi erővel, szállítással, 200,1-400,0 m-ig						
21-007-1729601	Alépitményi munkák Irtás, föld- és sziklamunka Nagytömegű földmunka Tereprendezés jellegű földművek létesítése, kitermeléssel, terítéssel, tömörítés nélkül, gépi erővel, 18%-os terephajlásig, I-IV. oszt. talajban, szállítással, 1600,01-3400,0 m között, 2200,1-2400,0 m között	1 753,37	m ³		1 200	0	2 104 043
61-009-2642461	Közlekedés építési munkák Útburkolatalap és makadámurkolat készítése Burkolatlan utak pormentesítése, stabilizálása Burkolatlan utak stabilizálása, marással és helyszínen történő remix-el GREEN WAY kalcium-klorid oldatos út stabilizálás marással és helyszínen történő remix-el	3 187,92	m ²	1 100	1 000	3 506 712	3 187 920
61-002-2642025	25 cm vtg. Mechanikailag stabilizált alaprétegek Mechanikailag stabilizált alapréteg készítése finiserrel, M80 jelű, 15-25 cm vastagságban Útépitési zúzottkő, M80 Colas-Északkő, Tarcál	686,29	m ³	6 400	5 300	4 392 256	3 637 337
61-002-2641955	5 cm vtg. Mechanikailag stabilizált alaprétegek Mechanikailag stabilizált alapréteg készítése finiserrel, M22 jelű, 10-20 cm vastagságban Útépitési zúzottkő, M22 Colas-Északkő, Tállya	132,83	m ³	4 900	6 100	650 867	810 263

9. A kérelmező 2023. július 14. napján adta meg árándokolását, amelyet teljes egészében üzleti titoknak minősített.

10. Az ajánlatkérő 2023. augusztus 30. napján kiegészítő árándokolás

11. kérelem fordult a kérelmezőhöz, amelyben az alábbiakat kérte (csak a jogorvoslati kérelem szempontjából releváns részek):

„1. Nem került bemutatásra a hivatkozott 4 fő betanított munkás, a 2 fő tehergépkocsi vezető, és a 6 fő gépkezelő személyi állomány munkabére, így a hivatkozott költség nem került alátámasztásra. Kérjük az alátámasztó dokumentumok csatolását.

2. [...]

3. [...]

4. Az iparüzési adó mértéke 2023. január 1-jétől 2%, ami nem támasztja alá AT ezen tételre vonatkozó adatát. AT nem indokolta meg, hogy az általa kalkulált adókulcs hogyan került kiszámításra. Legyen szíves megindokolni, hogy miért 1%-ot számolt.

5. [...]

6. [...]

7. A szöveges indoklás részeként benyújtott a teljesítés során használandó eszközök felsorolásánál Ajánlattevő 2 db négytengelyes tehergépkocsit említ, viszont a csatolt előszerződésben csak 1 db négytengelyes tehergépkocsi szerepel, így a hivatkozott gépállomány nem került alátámasztásra.

Kérjük a gépi állományra vonatkozó alátámasztó dokumentumokat csatolni szíveskedjenek.

8. [...]

9. Az indoklásban szerepeltetett „Egyéb költség” összege nem egyezik meg az ezen pontnál részletezett költségek összegével, a hivatkozott költség nem került alátámasztásra.

Kérjük az alátámasztó dokumentumok csatolását.

10. [...]

11. [...]

12. Az árajánlattal alátámasztott anyagok költségeit kérjük egységár elemzéssel alátámasztani figyelembe véve a költségvetési kiírásban szereplő beszerzés helyét és anyagminőséget.

13. A gépbérletekre vonatkozóan a VAJDA Mélyépítő Kft. adott ajánlatot 2022.02.01 dátummal. A szerződéskötés óta eltelt áremelkedésekre való tekintettel kérjük, aktualizálja ajánlatát.”

12. A kérelmező 2023. szeptember 4. napján adta meg kiegészítő árindokolását, amelyet teljes egészében üzleti titoknak nyilvánított.

13. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 11. napján hiánypótlást adott ki, amelyben – többek között – a kérelmezőtől kérte az M2. pont szerinti referenciaigazolás pótlását.

14. A kérelmező 2023. szeptember 11. napján pótolta a hiányosságot, és benyújtotta az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumok részeként ajánlott referenciaigazolás minta (határozati tényállás 6. pontja) alapján kitöltött, 2023. július 20. napján kelt dokumentumot. A referenciaigazolás tartalma szerint a kérelmező kivitelezőként vett részt a Külterületi helyi közutak fejlesztése, VP6-7.2.1-21 Bojt 073/hrs. külterületi mezőgazdasági bekötőút építés tárgyú szerződésben, ahol a megrendelő a Vajda Mélyépítő Kft. (4242 Hajdúhadház, Nyíl utca 26.) volt. A szerződés mennyisége 1987,43 méter hosszú útépítés volt, 3 méter szélességben 0.5-0.5 méter földpadkával. A teljesítés 2023. február 6. és 2023. július 4. napja között történt, a sikeres műszaki átadás-átvétel napja 2023. július 4. volt. Az igazolást a megrendelő cégszerűen aláírta.

15. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 22. napján ismét hiánypótlást (és felvilágosításkérést) adott ki, amelyben az M2. pont szerinti referenciaigazolással kapcsolatban az alábbiakat kérte:

„3. Az ajánlati felhívás III.1.3.) pontja tartalmazza, hogy:

„M2) be kell mutatnia az ajánlati felhívás feladásától visszafelé számított 5 év (60 hónap) legjelentősebb építési beruházásait, amelyek útépítési és/ vagy útfelújítási munkák kivitelezésére vonatkoznak. Az igazolás tartalmazza legalább a következő adatokat: a teljesítés ideje (kezdő és befejezési időpontja (év, hó, nap) és helye, a szerződést kötő másik fél megnevezése, címe, az építési beruházás (elvégzett munkák) tárgya, mennyisége (úgy,

hogy abból az alkalmassági feltételeknek való megfelelés egyértelműen megállapítható legyen), továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e.) (321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés a) pontja és a 23. § szerint.) Ajánlatkérő az 5 éven belül befejezett, legfeljebb 8 éven belül megkezdett építési beruházásokat vizsgálja.”

Ajánlattevő a fentiek vonatkozásában benyújtotta referenciaigazolását, amelynek tárgya: „Külterületi helyi közutak fejlesztése, VP6-7.2.1.1-21 Bojt 073/hrsز külterületi mezőgazdasági bekötőút útépítés.” A Közbeszerzési Értesítőben megjelent eredménytájékoztatóban (28139/2022), valamint az EKR-ben elérhető publikus szerződésben, szerződésmódosításokban Ajánlattevő nem került megjelölésre alvállalkozóként, így a teljesítésben való részvétele egyértelműen nem állapítható meg.

Kérjük szíveskedjen hiánypótlás keretében felvilágosítást adni a fenti ellentmondásokra, továbbá, hogy a benyújtott referenciaigazolás miként nem tekinthető hamis adatszolgáltatásnak.”

16. A kérelmező 2023. szeptember 26. napján nyújtotta be hiánypótlását és adta meg a kért felvilágosítást:

„3. pont: Nincs ellentmondás! A korábban, hiánypótlás során csatolt referenciamunka esetén a VJD Trans Kft, mint alvállalkozó valósította meg a kivitelezést, melynek ténye egyéb iránt a referencia igazoláson is megjelölésre került. A beruházás fővállalkozója a referencia igazolást kiállító Vajda Mélyépítő Kft volt. /Bár nem vagyunk kötelesek, csatolunk egy, a kivitelezéshez kapcsolódó, a Vajda Mélyépítő Kft. által az Önkormányzat részére kiállított számlát, melyen megjelölésre került a VJD Trans Kft. alvállalkozói teljesítése./

A Kbt. értelmében az ajánlattevőnek — amennyiben ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban előírja — ajánlatában meg kell jelölnie a közbeszerzésnek azt a részét (részeit), amelynek teljesítéséhez az ajánlattevő alvállalkozót kíván igénybe venni, valamint az ezen részek tekintetében igénybe venni kívánt és az ajánlat benyújtásakor már ismert alvállalkozókat, valamint az ajánlattevői teljesítésen belül az alvállalkozói teljesítés tervezett százalékos arányát. Ugyanakkor a Kbt. 138. § (3) bekezdése szerint a nyertes ajánlattevő a szerződés megkötésének időpontjában, majd - a később bevont alvállalkozók tekintetében — a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles előzetesen az ajánlatkérőnek valamennyi olyan alvállalkozót bejelenteni, amely részt vesz a szerződés teljesítésében. Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményben csak akkor jelenik meg a bevonnival kívánt alvállalkozó, amennyiben ajánlattevő már az ajánlattételkor tudomásában volt arról, hogy adott munkára alvállalkozót kíván igénybe venni és meg is tudja nevezni. Amennyiben a szerződés teljesítése során kíván bevonnival alvállalkozót, abban az esetben az eredményről szóló tájékoztató hirdetményben ez nem jelenik meg.

Mindezeket túl a VJD Trans Kft, mint alvállalkozó nem felelős azért, hogy az alvállalkozói bejelentést a vállalkozó megtette e vagy sem, ez a tényleges munkavégzést nem érinti.

A fentiek ismeretében látható, hogy ajánlatunk nem tartalmaz semmiféle ellentmondást.

Kérjük T Ajánlatkérőt, hogy maradjon a vizsgálat során a Kbt. adta jogszabályi kereteken belül és ne feltételezzen alaptalanul hamis adatszolgáltatást a körülmények és jogszabályok teljeskörű ismerete nélkül.

Alkalmasságunkat ugyanakkor további referenciaigazolással is alá tudjuk támasztani, amelyet mellékelten csatolunk.”

A hiánypótlás keretében a kérelmező becsatolta a 2023. március 3. napján kelt – ”Külterületi helyi közutak fejlesztése című, VP6-7.2.1.1-21 kódszámú felhívásra Bojt 073 hrsz. mezőgazdasági bekötőút útépítés” elnevezésű projekt I. számú részszámla” elnevezésű

számlát is, amelyet a kivitelező (Vajda Mélyépítő Kft.) állított ki Bojt Község Önkormányzatának.

A számla ellenértéke nettó 24.080.299.- (bruttó 30.582.742.-) Ft. volt, a számlán feltüntetésre került az összeg alvállalkozói és fővállalkozói teljesítés szerinti megoszlása is:

„Alvállalkozói teljesítés:

VJD Trans Kft. 9.398.000 Ft

Fővállalkozói teljesítés:

21.184.742 Ft”

A hiánypótlás keretében a kérelmező becsatolt továbbá egy 2023. május 3. napján kelt másik referenciaigazolást is.

A referenciaigazolás tartalma szerint a kérelmező kivitelezőként vett részt a Dombrád Külterületi helyi közutak fejlesztése és csapadékvíz elvezetés kiépítése tárgyú szerződésben, ahol a megrendelő a SZAES Bt. (4242 Hajdúhadház, Nyíl utca 22.) volt. A szerződés mennyisége 1100 méter hosszú külterületi út építése volt (igazolás 4. pontja szerint). A teljesítés 2022. december 29. és 2023. április 14. napja között történt. A sikeres műszaki átadás-átvétel napját az igazoláson nem tüntették fel. A megrendelő nyilatkozta azonban, hogy a kérelmező „az építési beruházás során szub-vállalkozóként vett részt, aki a kivitelezési irányuló munkálatokból a jelen igazolás 4. pontjában feltüntetett munkákat végezte az ott ismertetett mennyiségben”. Az igazolást a megrendelő cégszerűen aláírta.

17. Az ajánlatkérő az összegezést 2023. október 25. napján küldte meg az ajánlattevők részére, amely szerint a kérelmező ajánlata érvénytelen lett két okból: az ajánlat aránytalanul alacsony ára (Kbt. 73. § (2) bekezdés) és az M2. alkalmassági követelmény nem megfelelő igazolása (Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pont) miatt.

Az összegezés az érvénytelenség részletes indoklásául az alábbiakat tartalmazta:

„VJD TRANS Korlátolt Felelősségű Társaság (4242 Hajdúhadház, Béke Utca 159.) ajánlattevő ajánlata aránytalanul alacsony összeget tartalmazott az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő az értékelés szempontjából általa lényegesnek tartott ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást kért 2023. július 10. napján.

A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – tekintettel arra, hogy az elfogadhatóság kétséges volt - további kiegészítő indokolást kért 2023. augusztus 30. napján az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Ajánlatkérő felhívta a figyelmet arra, hogy az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Ajánlatkérő hivatkozik a 2023. július 10.-én az EKR-rendszerben megküldött 1. sz. árindokolásban foglaltakra:

„Mutassa ki a kivitelezés során beépítendő anyagok költségeit önköltségi szinten, kérjük az anyagok vonatkozásában anyagbeszállítói ajánlatokat becsatolni szíveskedjenek (gyártói ajánlat, szállítási költség-előző pont szerint-, útdíj költsége, építőanyag összesen munkaterületre deponálva, beépítés költsége, minősítő mérések költségei, dokumentálva.”

Ajánlattevő árindokolás keretében becsatolta a V. M. Kft.-től 2023. június 29-én kelt árajánlatát az alábbi tételek vonatkozásában az alábbi árajánlatokkal:

- THK 0/32 kavics

- M 80 zúzottkő
- M 22 zúzottkő

A V. M. Kft. az alábbi árajánlatot adta Ajánlattevőnek a tételek vonatkozásában:

- THK 0/32 kavics – ..... Ft/m³ (piaci ár kb. 4800 Ft/m³)
- M 80 zúzottkő – ..... Ft/m³ (piaci ár: kb. 10.000 Ft/m³)
- M 22 zúzottkő – ..... Ft/m³ (piaci ár: kb. 9500 Ft/m³)

A D188/2022 határozat az alábbiakat rögzíti:

„Az ajánlatok érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata. A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági észszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenyelőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből. A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenné nyilvánításáról. A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles az ajánlattevőtől árindokolást kérni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében, azaz amennyiben az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud meggyőződni arról, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.”

Az ajánlatkérő indokolt esetben köteles tágabb körben vizsgálatot lefolytatni. Hangsúlyos, hogy ezen megállapításra jutott a Székesfehérvári Törvényszék a 2.Kf.10/2017/4. számú ítéletében, mely ítéletben kifejezésre került, hogy az aránytalanul alacsony ár kérdésében a piaci viszonyok figyelembevételével, a közbeszerzés tárgyához igazodóan, a piaci, illetve a további ajánlati árakhoz képest azok együttes értékelésével lehet állást foglalni.

Ajánlatkérő megállapította, hogy az árindokolás részeként benyújtott árajánlat aránytalanul alacsony anyagárakat tartalmaz (THK 0/32 kavics, M 80 zúzottkő, M 22 zúzottkő esetében) a jelenleg elérhető piaci árakhoz képest, a fentebb említett árakon nem lehet beszerezni az említett tételeket, így Ajánlatkérő nem tudja elfogadni az árindokolás részeként, mivel Ajánlattevő ajánlati ára nem megalapozott.

Továbbá Ajánlatkérő észrevételezte, hogy az Ajánlattevő által benyújtott indokolás részeként a V. M. Kft. árajánlatát nyújtotta be az ajánlati ára alátámasztására, amely gazdasági szereplőnek Ajánlattevő ügyvezetője szintén tagja, ezáltal Ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződésszerű teljesítés ezen az áron lehetséges, továbbá a V. M. Kft. nem építőanyag kereskedő, mely alapján az árajánlat megalapozottsága megkérdőjelezhető.

Ajánlattevő árindokolás keretében becsatolta a L. D. É. Kft.-vel 2023. 06. 29-én kötött gépbérleti előszerződését a CAT D5 dózer tekintetében, melynek a szerződés szerinti bérleti díja ..... Ft/óra. A jelenlegi piaci ár egy CAT D5 dózer bérlete esetén kb. 14.000-18.000 Ft/óra, amely jóval magasabb, mint az Ajánlattevő által csatolt bérleti előszerződésben foglalt ár, mely alapján Ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződésszerű teljesítés ezen az áron lehetséges.

Közbeszerzési iránytű

Szerző: Dr. Fazekas Szilvia, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, közbeszerzési menedzser Ajánlattevőként törvényben rögzített köteletségünk az ajánlati árral kapcsolatos minden adatot, tény, kalkulációt az ajánlatkérő részére rendelkezésre kell bocsátani, annak érdekében, hogy ezek alapos mérlegelésével döntést hozhasson a vitatott tartalmi elem megalapozottságáról. Bizonyítanunk kell, hogy a szerződés teljesítése biztosított, hisz megalapozott a kért ellenszolgáltatás vagy a megjelölt költség.

Objektív tényeken, igazolt számításokon és egyéb bizonyítékokon alapuló tárgyilagos indokolást kell adnunk, amennyiben ez nem történik meg, úgy ajánlatunk érvénytelen.”

Ajánlattevő indoklásához csatolta a „Bedő 025. árindoklás MÓD korrigált”, valamint a „Bedő 030. árindoklás MÓD korrigált” elnevezésű excel táblázatokat, amelyek az alábbiakat tartalmazzák:

„Kalkulált gépköltség / üzemanyagfogyasztás: .... Ft/liter”

A személyi jövedelemadóról szóló – többször módosított – 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bekezdése arra kötelezi a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt, hogy havonta tegye közzé a tárgyhónapban a fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség-elszámolással kapcsolatosan alkalmazható üzemanyagárakat.

A NAV által közzétett 2023-ban alkalmazható üzemanyagárak az alábbiak:

2023.év Ólmozatlan

motorbenzin

ESZ-95

(Ft/l) Gázolaj

(Ft/l) Keverék

(Ft/l) LPG autógáz

(Ft/l) CNG

autógáz

(Ft/kg)

november	650	682	699	313	820
október	647	661	697	318	820
szeptember	616	602	665	318	820
augusztus	577	569	627	319	820
július	580	562	629	323	889
június	583	573	632	342	889
május	616	606	666	359	899
április	608	622	657	372	899
március	629	686	679	392	999
február	645	721	695	399	1481
január	655	713	530	407	1991

Ajánlattevő által kalkulált ... forint / liter üzemanyagár semmiképpen sem feleltethető meg az aktuális piaci árakkal, Ajánlatkérő nem tudja elfogadni Ajánlattevő árindoklásában foglaltakat. A megajánlott ajánlati ár nem került kellőképpen alátámasztásra, mely alapján Ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződésszerű teljesítés ezen az áron lehetséges.

Az 1. sz. kiegészítő árindoklásban az alábbi kérdésekre nem kapott ajánlatkérő objektív alapú indokolást:

Feltett kérdés:

„1. Nem került bemutatásra a hivatkozott 4 fő betanított munkás, a 2 fő tehergépkocsi vezető, és a 6 fő gépkezelő személyi állomány munkabére, így a hivatkozott költség nem került alátámasztásra.”

Adott válasz:

A korábbi árindokolás mindent tartalmaz.

Ajánlatkérői megállapítás: Konkrét szám adatok nem kerültek bemutatásra, sem hivatkozás a korábban beadott árindokolás vonatkozó pontjaira és/vagy soraira, csupán annyit tartalmaz a válasz, hogy a korábbi árindokolás mindent tartalmaz.

„4. Az iparüzési adó mértéke 2023. január 1-jétől 2%, ami nem támasztja alá AT ezen tételre vonatkozó adatát. AT nem indokolta meg, hogy az általa kalkulált adókulcs hogyan került kiszámításra.”

Adott válasz:

Ajánlattevő nem érti, hogy Ajánlatkérő hogyan kalkulált.

Ajánlatkérői megállapítás: Tehát jelen esetben sem került konkrét válasz vagy számszaki kimutatás megadásra vagy hivatkozás a korábbi árindokolás releváns sorára.

Feltett kérdés:

„7. A szöveges indoklás részeként benyújtott a teljesítés során használandó eszközök felsorolásánál Ajánlattevő 2 db négytengelyes tehergépkocsit említ, viszont a csatolt előszerződésben csak 1 db négytengelyes tehergépkocsi szerepel, így a hivatkozott géppállomány nem került alátámasztásra.”

Adott válasz:

A keretszerződés több gépre is vonatkozik.

Ajánlatkérői megállapítás: Ezek azonban nem kerültek igazolásra javított bérleti szerződés keretében, mely szerint a keretszerződés több gépre is vonatkozik.

Feltett kérdés:

9. Az indoklásban szerepeltetett „Egyéb költség” összege nem egyezik meg az ezen pontnál részletezett költségek összegével, a hivatkozott költség nem került alátámasztásra.

Adott válasz:

Csupán példálózó jellegű a felsorolás és nem tartalmaz minden költséget, a felsorolás nem teljes körű, csupán iránymutatás és ezért nem egyezik meg a költségsorra beállított teljes összeg és a feltüntetett költségek összege.

Ajánlatkérői megállapítás: Příkladzó jellegű felsorolás nem fogadható el, mivel nem felel meg az objektív indoklás kötelezettségének.

Feltett kérdés:

„12. Az árajánlattal alátámasztott anyagok költségeit kérjük egységár elemzéssel alátámasztani figyelembe véve a költségvetési kiírásban szereplő beszerzés helyét és anyagminőséget.”

Adott válasz:

Az árajánlatban bemutatott építőanyagokkal kapcsolatban egységár elemzést nem tudunk készíteni, hiszen a szükséges információkat csak az építőanyag kereskedő ismeri.

Ajánlatkérői megállapítás:

Az árindokolás részét képező ajánlat egy részét benyújtó V.M. Kft. nem tekinthető építőanyag kereskedőnek. Az Ajánlattevő által benyújtott indoklás részeként a V. M. Kft. árajánlatát nyújtotta be az ajánlati ára alátámasztására, amely gazdasági szereplőnek Ajánlattevő ügyvezetője szintén tagja, ezáltal Ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződés szerű teljesítés ezen az áron lehetséges, továbbá a V. M. Kft. nem építőanyag kereskedő, mely alapján az árajánlat megalapozottsága megkérdőjelezhető.

Ajánlattevő ugyanakkor arra hivatkozik, hogy az építőanyag szállító tőle független piaci szereplő, ezáltal nem ismeri a belső működését. Ezen hivatkozás tekintettel a tulajdonosi körben lévő átfedésre szintén nem lehet jogszerű.

Feltett kérdés:

„13. A gépbérletekre vonatkozóan a VAJDA Mélyépítő Kft. adott ajánlatot 2022.02.01 dátummal.

A szerződéskötés óta eltelt áremelkedésekre való tekintettel kérjük, aktualizálja ajánlatát.”

Adott válasz:

Felek nem kívánják aktualizálni a szerződést, mivel az a megkötése óta változatlan tartalommal továbbra is érvényes.

Ajánlatkérői megállapítás: Ajánlattevő, mint bérlő egyoldalúan, vagyis a Bérbeadó, V. M. Kft. írásos jóváhagyása nélkül nem tehet ilyen tartalmú nyilatkozatot. Mindezek alapján nem került alátámasztásra az Ajánlattevői hivatkozás cégszerűen aláírt 2 oldalú nyilatkozat beadásával.

Összegezve: Ajánlatkérő a kiegészítő áringokolláskérésben felszólította Ajánlattevőt, hogy a megjelölt indokolást adja meg. Az Ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Mindezen kötelezettségének Ajánlattevő nem tett eleget, mivel mint látható, a kérdések egy részére egyáltalán nem adott konkrét választ és nem csatolt semmilyen további alátámasztó dokumentumot, csupán megállapításokat tett egy nyilatkozat formájában, amellyel az objektív alátámasztási kötelezettségének nem tett eleget.

Mindezek alapján megállapítható, hogy nemcsak a fentebb felsorolt tételek tekintetében, hanem összességében is aránytalanul alacsony az ajánlati ára, ami azt jelenti, hogy az ajánlattevő által vállalt ellenszolgáltatásért a jelen közbeszerzési eljárás tárgya nem megvalósítható és az ajánlat a gazdasági ésszerűséggel nem összeegyeztethető.

A csatolt dokumentumok és szöveges indokolások, kiegészítő áringokollások alapján Ajánlattevő ajánlata indokolatlanul alacsony árat, kirívóan alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz, ezért érvénytelen.

A közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, a Kbt. 72. § (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve az ajánlata érvénytelen a Kbt. 73.§ (2) bekezdés alapján (az ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz).

További érvénytelenségi ok:

Ajánlattevő az 1. sz. hiánypótlási felhívásnak megfelelően ajánlatához csatolta a „Külterületi helyi közutak fejlesztése, VP6-7.2.1.1-21 Bojt 073/hrsZ külterületi mezőgazdasági bekötőút útépítés” tárgyú referencia igazolását, melyben a Megrendelő a Vajda Mélyépítő Kft., a Kivitelező pedig a VJD TRANS Kft. A referencia igazolás tartalma alapján a teljesítés mennyisége: 1987,43 m hosszúságú út építése. Ajánlatkérő 2. sz. hiánypótlási felhívás és felvilágosítás kérés keretében kérte Ajánlattevőt, hogy szíveskedjen felvilágosítást adni a VJD TRANS Kft. teljesítésben történő részvételéről, ugyanis a VJD TRANS Kft. a referencia igazolással érintett közbeszerzési eljárás Közbeszerzési Értesítőben megjelent eredménytájékoztatójában, valamint az EKR-ben elérhető publikus szerződésben, szerződésmódosításokban nem került megjelölésre alvállalkozóként, így a teljesítésben

történő részvétele, valamint a teljesítésben történő részvételének százalékos aránya nem állapítható meg egyértelműen.

Ajánlattevő a fentiekre a 2. sz. hiánypótlás és felvilágosítás kérés keretében benyújtott nyilatkozatában azt az észrevételt tette, hogy a VJD TRANS Kft. a szerződés teljesítése során került bevonásra alvállalkozóként, valamint ennek igazolására csatolt egy részszámlát is, amelyben az alvállalkozói teljesítés százalékos aránya kb. 30%. Mivel ez egy részszámla, így a további teljesítés, valamint a teljesítés százalékos aránya nem egyértelműen megállapítható Ajánlatkérő részére, továbbá erre vonatkozóan egyéb alátámasztó dokumentum nem került benyújtásra.

Ezek alapján megállapítható, hogy a referencia igazolásban szereplő 1987,43 m mennyiség nem vehető figyelembe teljeskörűen, ezáltal az Ajánlati Felhívásban előírt 950 méter külterületi úton végzett útépitési vagy útfelújítási kivitelezési tevékenységre vonatkozó referencia a benyújtott referencia igazolással nem került igazolásra, ugyanis %-osan a referencia kb. 600 m-t fed le.

Ajánlattevő a 2. sz. hiánypótlás és felvilágosítás kérés keretében csatolt ajánlatához egy újabb referencia igazolást, melynek tárgya: „Dombrád, Külterületi helyi közutak fejlesztése és csapadékvíz elvezetés kiépítése”. A referencia igazolás tartalma szerint a Megrendelő a SZAES Bt., a Kivitelező a VJD TRANS Kft., a szerződés mennyisége pedig 1100 m hosszúságú külterületi út építése. A referencia igazolással érintett közbeszerzési eljárás nyertese a Vajda Mélyépítő Kft. Dombrád Város Önkormányzatának tájékoztatása szerint a nyertes ajánlattevő a vég számla benyújtásával egyidejűleg nyilatkozott arról, hogy alvállalkozói teljesítés is történt. Az alvállalkozó a SZAES Bt. volt, akit a vég számla összegéből 22,95% illetett meg. Dombrád Város Önkormányzata a VJD TRANS Kft. projekt megvalósításába történő bevonásával kapcsolatos információval nem rendelkezik, továbbá erre vonatkozóan egyéb alátámasztó dokumentum, - továbbá alvállalkozói teljesítés eredményeként kiállított részszámla, mint a Bojti referencia kapcsán - nem került benyújtásra.

A 2. sz. felvilágosításnyújtás keretében Ajánlattevő becsatolta a Bojti referenciaigazolás kapcsán az E-napló kivonatát, azonban abból még továbbra sem állapítható meg az alvállalkozói teljesítés százalékos aránya.

A benyújtott dokumentumok alapján Ajánlatkérő nem tudta megállapítani Ajánlattevő M2) alkalmassági követelménynek való megfelelését.

Mindezek alapján Ajánlattevő ajánlata a Kbt. 73.§ (1) bekezdés d) pontja alapján érvénytelen, mivel az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést.”

18. A kérelmező 2023. október 30. napján előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő ajánlatának érvénytelenítése miatt az összegezésben foglalt ajánlatkérői megállapítások miatt. Ebben a következő – a jogorvoslati kérelem szempontjából releváns – észrevételeit adta elő:

„1. „Ajánlatkérő megállapította, hogy az árindokolás részeként benyújtott árajánlat aránytalanul alacsony anyagárakat tartalmaz (THK 0/32 kavics, M 80 zúzottkő, M 22 zúzottkő esetében) a jelenleg elérhető piaci árakhoz képest, a fentebb említett árakon nem lehet beszerezni az említett tételeket, így Ajánlatkérő nem tudja elfogadni az árindokolás

részeként, mivel Ajánlattevő ajánlati ára nem megalapozott. Továbbá Ajánlatkérő észrevételezte, hogy az Ajánlattevő által benyújtott indokolás részeként a V. M. Kft. árajánlatát nyújtotta be az ajánlati ára alátámasztására, amely gazdasági szereplőnek Ajánlattevő ügyvezetője szintén tagja, ezáltal Ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződésszerű teljesítés ezen az áron lehetséges, továbbá a V. M. Kft. nem építőanyag kereskedő, mely alapján az árajánlat megalapozottsága megkérdőjelezhető.”

Kérelmező elsődlegesen rögzíteni kívánja, hogy Ajánlatkérő, mint kereskedelmi tapasztalattal, illetve igazságügyi szakértői jogosultsággal nem rendelkező szervezet nem bírálhat felül egy gazdasági szereplőtől beszerzett árajánlatot. Ajánlatkérő tehát önkényesen nem jelentheti ki, hogy egy adott termék vagy szolgáltatás meghatározott áron nem szerezhető be.

Ajánlatkérő Kbt. adta jogköre arra terjedhet ki, hogy amennyiben kétsége merül fel egy az árindoklás részeként benyújtott dokumentum tartalmával kapcsolatban, úgy a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján — egyértelmű és világos tartalommal— kiegészítő árindoklást kérjen.

Az árajánlattal alátámasztott építőanyagokhoz kapcsolódóan Ajánlatkérő kiegészítő árindoklaskérése egységár elemzés elkészítésére irányult, melyben kérte alátámasztani a beszerzési helyet és anyagminőséget. Ajánlatkérő kizárólag általános jellegű kiegészítő indoklás kérése nem jelölte meg (melyre Kérelmező egyéb iránt megadta a megfelelő választ), hogy konkrétan mely építőanyag beszerzési árával milyen problémája van.

Ajánlattevő az említett építőanyagok ajánlati ára alátámasztása érdekében csatolta az ajánlati árát megalapozó árajánlatot, amely mind a termék árát, mind a rakodási és szállítási költséget is tartalmazta. Az ajánlatot kiállító vállalkozás a cégkivonata szerint 4673 '08 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem tevékenységi körre is rendelkezik, így építőanyag kereskedői jogosultsága — Ajánlatkérő téves állításával ellentétben — nem megkérdőjelezhető.

Az ajánlattevők beszállítói köre, partnerei, rokoni kapcsolatai irreleváns adatok a kivitelezés szempontjából, Miután Kérelmező az ajánlati árát megfelelő árajánlattal alátámasztotta az eljárás során.(Megjegyezzük, hogy az ügyvezetői és tulajdonosi jogkörök egymástól eltérőek.)

A fentiek mellett előadni kívánjuk, hogy az ajánlat beadását megelőzően további partnertől is kértünk be ajánlatot, amely nem sokkal haladta meg a kalkulációnk alapját képező Vajda Mélyépítő Kft. ajánlatát, amelyet mellékleten csatolunk.

2. "Ajánlattevő árindokolás keretében becsatolta a L. D. É. Kft.-vel 2023. 06. 29-én kötött gépbérleti előszerződését a CAT D5 dózer tekintetében, melynek a szerződés szerinti bérleti díja Ft/óra.

A jelenlegi piaci ár egy CAT D5 dózer bérlete esetén kb. 14.000-18.000 Ft/óra, amely jóval magasabb, mint az Ajánlattevő által csatolt bérleti előszerződésben foglalt ár, mely alapján Ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződésszerű teljesítés ezen az áron lehetséges.”

Felhívjuk Tisztelt Ajánlatkérő figyelmét az L. D. É. Kft.-vel kötött gépbérleti szerződés 3. pontjára, miszerint "A bérleti szerződés kizárólag az eszközre vonatkozik, kezelőszemélyzet, illetve üzemanyag biztosítása a Bérelőfeladata.”

A ... Ft/óra bérleti díj csak a gépre vonatkozik! Ehhez, ha hozzáadjuk a táblázatban bemutatott gépkezelői rezsióradíját, az üzemanyagfogyasztást, és karbantartás költségét, akkor megkapjuk az Ajánlatkérő által hivatkozott piaci árat a gépbérletre vonatkozóan.

Számokkal is kimutatva: ...+ ...+ (...x...)+... = ... Ft/óra

Ez így a piaci árat mutatja, ha kezelővel és üzemanyaggal együtt bérelné Kérelmező a gépet! A nettó ... Ft/óra az L. D. É. Kft. számára a tiszta hasznot jelenti, a Bérbeadónak nincs bérköltsége, üzemanyag költsége.

A benyújtott gépbérleti szerződés tartalma egyértelmű és világos, Ajánlatkérő azonban azt szándékosan vagy a szakmai felkészültség hiánya miatt félreértelmezte.

Ajánlatkérő a bérleti szerződés tartalmával kapcsolatban – amennyiben azzal kétségei lettek volna – kiegészítő árindoklást lett volna köteles kérni az érvénytelenné nyilvánítás helyett.

A fentiek mellett itt is megjegyezni kívánjuk, hogy Ajánlatkérő önkényesen nem jelentheti ki, hogy egy adott termék vagy szolgáltatás meghatározott áron nem szerezhető be.

3. "Ajánlattevő indoklásához csatolta a „Bedő 025. árindoklás MOD korrigált”, valamint a „Bedő 030. árindoklás MÓD korrigált” elnevezésű excel táblázatokat, amelyek az alábbiakat tartalmazzák: „Kalkulált gépköltség / üzemanyagfogyasztás: .... Ft/liter"

A személyi jövedelemadóról szóló – többször módosított – 1995. évi CXVII. törvény 82. (2) bekezdése arra kötelezi a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt, hogy havonta tegye közzé a tárgyhónapban a fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség-elszámolással kapcsolatosan alkalmazható üzemanyagárakat.

A NAV által közzétett 2023-han alkalmazható üzemanyagárak az alábbiak: 2023.év
Ólmozatlan motorbenzin ESZ-95(Ft/l), Gázolaj (Ft/l), Keverék (Fül), LPG autógáz (Ft/l), CNG autógáz (Ft/kg) november 650 682 699 313 820 október 647 661 697 318 820 szeptember 616 602 665 318 820 augusztus 577 569 627 319 820 július 580 562 629 323 889 június 583 573 632 342 889 május 616 606 666 359 899 április 608 622 657 372 899 március 629 686 679 392 999 február 645 721 695 399 1481 január 655 713 530 4071991

Ajánlattevő által kalkulált forint/liter üzemanyagár semmiképpen sem feleltethető meg az aktuális piaci árakkal, Ajánlatkérő nem tudja elfogadni Ajánlattevő árindokolásában foglaltakat.

Elsődlegesen felhívjuk Tisztelt Ajánlatkérő figyelmét, hogy a kiegészítő árindokoláskérésben Ajánlatkérőnek nem volt a kalkulált üzemanyaggal kapcsolatos kérdése, amit Kérelmezőnek tisztáznia kellett volna. Amennyiben Ajánlatkérő a benyújtott dokumentumokból nem tudott megalapozott döntést hozni, úgy az érvénytelenné nyilvánítás helyett kiegészítő árindokolást kért volna ajánlattevő felé intéznie e kérdéskörben!

Társaságunk az üzemanyag költségeinek elszámolását a kifizetett üzemanyag számlák alapján könyveli, és nem a fogyasztási norma szerint! Számunkra a fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség-elszámolás nem mérvadó, ezért a hivatkozott NAV által közzé tett 2023-ban alkalmazható üzemanyagárakat nem tekintjük relevánsnak, nem ennek kell megfeleltetni az általunk kalkulált nettó ... Ft/liter árat.

A Vállalkozás versenyképességének egyik szegmensét az adja, hogy a kivitelezéshez szükséges építőanyagot, kapacitást, energiát, és milyen áron tudja "beszerezni", és rendelkezésre bocsátani. A VJD Trans Kft., mindig törekszik a lehető legolcsóbb üzemanyagkútról beszerezni a gázolajat, ezzel csökkentve költségeit.

Üzemanyagár tekintetében az árindoklás excel táblázatban feltüntetett nettó ... Ft/liter ár, a 2023. júniusi végi időszakban helytálló, hiszen az ajánlattétel időszakában (2023. 06. 30), nettó ...-... Ft/liter áron tudta vásárolni a VJD Trans Kft. a gázolajat (csatolt üzemanyag számlán látható).

A kalkulációban számított üzemanyagköltségek az ajánlattételi időszakban a valóságnak és a piaci áraknak megfelelnek. Kérem ennek tényszerű elfogadását!

4. Ajánlatkérő állítása szerint az 1. számú kiegészítő árindokolásban nem kapott választ az alábbi kérdésekre, amely állítással Kérelmező nem tud egyetérteni az alábbiak miatt:

A/ „Nem került bemutatásra a hivatkozott 4 fő betanított munkás, a 2 fő tehergépkocsi vezető, és a 6 fő gépkezelő személyi állomány munkabére. Így a hivatkozott költség nem került alátámasztásra.”

Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérő nincs tisztában a rezsioradíj valamint a munkabér fogalmával. Az árindokolás során rezszi óradíj kimutatást kért Ajánlatkérő, míg a kiegészítő árindokolásban azt kérte, mutassuk be az egyes szakemberek munkabérét, mivel állítása szerint a munkabér költségek nem kerültek alátámasztásra.

Ismételten felhívjuk Ajánlatkérő figyelmét, hogy a rezsioradíj alapja — mint ahogyan azt a benyújtott rezsioradíj táblázat 1. sora tartalmazza — minden esetben a garantált bérminimum, ahogy az árindokolásunk során benyújtott rezsioradíj táblázat is tartalmazza. A rezsioradíj kimutatás tartalmazza továbbá a munkabért terhelő járulékokat, illetve pótlékot, tehát az árindokolás valamennyi, a teljesítésbe bevonni kívánt személyi állomány munkabérét.

Kérelmező megítélése szerint a benyújtott árindoklásban valamennyi adat és információ Ajánlatkérő rendelkezésére állt ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként megalapozott döntést tudjon hozni az ajánlati ár megalapozottságáról. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a Kbt. 72.§-a alapján Ajánlatkérőnek a döntését mérlegeléssel kell meghoznia, tehát akár még egy-egy részadat esetleges hiánya sem jelentene automatikus érvénytelenséget. Jelen esetben ráadásul valamennyi információ Ajánlatkérő részére adott volt.

Kérelmező cáfolja Ajánlatkérő azon nyilatkozatát is, miszerint konkrét számadatok nem kerültek bemutatásra, sem hivatkozás a korábban beadott árindokolás vonatkozó pontjaira és/vagy soraira, csupán annyit tartalmaz a válasz, hogy a korábbi árindokolás mindent tartalmaz.

Kérelmező a kiegészítő árindokolása során egyértelműen megjelölte, hogy a rezsioradíj táblázat tartalmazza a kért adatokat. Kérelmező joggal feltételezte, hogy Ajánlatkérő – amennyiben ténylegesen áttanulmányozta az árindoklást – megtalálja az említett 29 soros táblázatot a benyújtott dokumentumok között. Mivel ezt úgy látszik nem sikerült, így tájékoztatjuk, hogy a szöveges árindokolás 1-2. oldala tartalmazza.

B/ „Az iparüzési adó mértéke 2023. január 1-jétől 2%, ami nem támasztja alá AT ezen tételre vonatkozó adatát. AT nem indokolta meg, hogy az általa kalkulált adókulcs hogyan került kiszámításra.

Adott válasz: Ajánlattevő nem érti, hogy Ajánlatkérő hogyan kalkulált. Ajánlatkérői megállapítás: Tehát jelen esetben sem került konkrét válasz vagy számszaki kimutatás megadásra vagy hivatkozás a korábbi árindokolás releváns sorára.”

Ajánlatkérő jelen esetben is (feltehetően szándékosan) helytelenül idézi Ajánlattevő kiegészítő árindoklásban megadott válaszát, mely a következő volt:

„Vállalkozásunk az árképzés során 2% iparüzési adóval számolt, az árindoklásban megadott adat ennek megfelelő! Ugyanakkor a kiegészítő árindoklaskérés szövegéből nem tudjuk, hogy Ajánlatkérő mi alapján állítja, hogy Ajánlattevő nem ennyivel kalkulált.”

Kérelmező a kiegészítő árindoklás során tehát megadta azt a százalékos adókulcsot (2%), amivel a szöveges árindokolásának utolsó előtti oldalán szereplő forint összegben megadott értéket kiszámította. (Ezt egyéb iránt a bíráló bizottság pénzügyi szakértelemmel rendelkező tagja néhány matematikai művelettel maga is ellenőrizni tudta volna.)

Kérelmező felhívta továbbá Ajánlatkérő figyelmét arra, hogy az általa kibocsátott iratokban szíveskedjen egyértelműbben fogalmazni, mivel több esetben is értelmetlen, értelmezhetetlen és szakmaiatlan mondatokat tartalmaz a kiegészítő indoklaskérés, melyre így nehézkes az Ajánlatkérő gondolatának megfelelő választ adni. Szükség esetén pedig Ajánlatkérőnek további kiegészítő indoklást kellett volna kérnie, melyet azonban nem tett meg.

A fentiek mellett felhívjuk az Ajánlatkérő figyelmét, hogy az adókulcs — Ajánlatkérő állításával ellentétben — egy fix százalékos érték, melyet nem a gazdasági szereplőknek kell kalkulálnia. Az iparúzési adó maximumát jogszabály határozza meg, melynek ezen kereten belüli mértékét a helyi önkormányzat rendeletben rögzíti.

C/ „A szöveges indoklás részeként benyújtott a teljesítés során használandó eszközök felsorolásánál Ajánlattevő 2 db négytengelyes tehergépkocsit említ, viszont a csatolt elszerződésben csak 1 db négytengelyes tehergépkocsi szerepel, így a hivatkozott gépállomány nem került alátámasztásra.” Adott válasz: A keretszerződés több gépre is vonatkozik. Ajánlatkérői megállapítás: Ezek azonban nem kerültek igazolásra javított bérleti szerződés keretében, mely szerint a keretszerződés több gépre is vonatkozik.”

Mint ahogyan azt Kérelmező a kiegészítő árandoklásában is egyértelműen rögzítette a hivatkozott keretszerződés nem tartalmaz darabszámot az egyes eszközök tekintetében. (Ajánlatkérő az ajánlattevői választ ezúttal is helytelenül, Kérelmező számára kedvezőtlen módon idézte.) Kérelmező a kiegészítő árandoklás keretében leírta továbbá azt is, hogy Bérbeadó tulajdonában több négytengelyes tehergépkocsi is szerepel (ennek tényét az eljáró FAKSZ más eljárásokból — ahol a cég ajánlattevőként vett részt — egyéb iránt pontosan tudja), így a keretszerződés alapján több négytengelyes tehergépkocsit is bérbe tud venni a bérbeadótól. A csatolt bérleti szerződés 2022.02.01. óta érvényben van a felek között. Csupán azért, mert Ajánlatkérő nem érti ill. nem tudja értelmezni a csatolt szerződést: a felek nem kívánták azt módosítani. Megjegyezzük továbbá, hogy Ajánlatkérő nem kérte a bérleti szerződés javítását!

Kérelmező kiegészítő indoklása során tehát egyértelmű választ adott az Ajánlatkérő által vélt ellentmondásra. Ugyanakkor, ha a megadott válasz után Ajánlatkérőnek további kétsége lett volna a gépek rendelkezésre állása tekintetében, úgy további kiegészítő árandoklást kellett volna kérnie!

D/ „Az indoklásban szerepeltetett „Egyéb költség” összege nem egyezik meg az ezen pontnál részletezett költségek összegével, a hivatkozott költség nem került alátámasztásra. Adott válasz: Csupán példálózó jellegű a felsorolás és nem tartalmaz minden költséget, a felsorolás nem teljes körű, csupán iránymutatás és ezért nem egyezik meg a költségsorra beállított teljes összeg és a feltüntetett költségek összege. Ajánlatkérői megállapítás: Pédálózó jellegű felsorolás nem fogadható el, mivel nem felel meg az objektív indoklás kötelezettségének.”

Kérelmező mint ajánlattevő a kiegészítő indoklaskérés ezen pontjára az alábbi választ adta: „Ajánlattevő az árandoklásában „Egyéb költség” cím alatt — a szövegben egyértelműen látható és kürt módon — példálózó jelleggel adta meg, hogy milyen költségek fedezetét biztosítja ezen tétel. A felsorolás nem teljeskörű, csupán iránymutatást ad Ajánlatkérő részére, ezért nem egyezik meg a költségsorra beállított teljes összeg és a feltüntetett költségek összege.”

Kérelmező által megadott kiegészítő indoklás Ajánlatkérő indoklaskérésével ellentétben egyértelmű és világos volt! Ajánlattevő a vélelmezett ellentmondásra megadta a választ.

Ajánlatkérő a kiegészítő indoklaskérés keretében nem fogalmazott meg konkrét elvárást, nem kérte az „Egyéb költség” kategóriába tartozó költségek teljes körű részletezését, így erre tekintettel is érthetetlen, hogyan alapozhat erre érvénytelenséget.

Kérelmező az „Egyéb költség” kategóriába — mint ahogyan azt a felsorolás is jól mutatta — a máshová nem sorolható költségeket tüntette fel. A kivitelezéshez kapcsolódó egyéb jellegű előre nem látható költségek fedezetére szolgál az e pontban konkrétan nem nevesített költségek és a soron feltüntetett összesen költségek közötti különbözet. Az árandoklás

megalapozottságának megítélését semmiben nem befolyásolja, hogy Kérelmező az árképzése során kellő körültekintést és tervezést tanúsítva többletköltséget számított fel az előre nem látható kiadások fedezetére.

Hangsúlyozzuk, hogy az „Egyéb költség” címszó mellett feltüntetett és a kalkuláció során (látható és számítható módon) figyelembe vett összeg magasabb, mint annak részét képező példaként említett al-költségek összege.

E/ „Az árajánlattal alátámasztott anyagok költségeit kérjük egységár elemzéssel alátámasztani figyelembe véve a költségvetési kiírásban szereplő beszerzés helyét és anyag minőséget.” Adott válasz: Az árajánlatban bemutatott építőanyagokkal kapcsolatban egységár elemzést nem tudunk készíteni, hiszen a szükséges információkat csak az építőanyag kereskedő ismeri. Ajánlatkérői megállapítás: Az árindokolás részét képező ajánlat egy részét benyújtó V.M. Kft. nem tekinthető építőanyag kereskedőnek. Az Ajánlattevő által benyújtott indokolás részeként a V. M. Kft. árajánlatát nyújtotta be az ajánlati ára alátámasztására, amely gazdasági szereplőnek Ajánlattevő ügyvezetője szintén tagja, ezáltal Ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződésszerű teljesítés ezen az áron lehetséges, továbbá a V. M. Kft. nem építőanyag kereskedő, mely alapján az árajánlat megalapozottsága megkérdőjelezhető. Ajánlattevő ugyanakkor arra hivatkozik, hogy az építőanyag szállító tőle független piaci szereplő, ezáltal nem ismeri a belső működését. Ezen hivatkozás tekintettel a tulajdonosi körben lévő átfedésre szintén nem lehet jogszerű.”

Kérelmező mint ajánlattevő a kiegészítő indoklaskérés ezen pontjára az alábbi választ adta: „Az árajánlatban bemutatott építőanyagokkal kapcsolatban egységár elemzést nem tudunk készíteni, hiszen a szükséges információkat csak az építőanyag eladója ismeri. Az árajánlat tartalmazza a termék pontos típusát, árát, valamint rakodási és szállítási költségét is. A termékek megfelelnek a költségvetési kiírásban foglaltaknak. Ajánlattevő nem tud és nem is köteles az ajánlatok vonatkozásában az építőanyag kereskedő árazási stratégiájáról és módszeréről, költségeiről és nyereségéről Ajánlatkérőnek a kért részletességgel beszámolni, hiszen az építőanyag kereskedő tőle teljesen független piaci szereplő belső működésére vonatkozó információk ismeretét feltételezi, aminek Ajánlattevő nyilvánvalóan nincs és nem is lehet birtokában. A Közbeszerzési Döntőbizottság D.96/15/2022. iktatószámú határozata szerint az ajánlatkérő árindokolás-kérése nem terjedhet ki arra, hogy az ajánlattevő részletes tájékoztatást adjon a teljesítésbe bevont alvállalkozó árazási stratégiájáról, költségeiről és az alvállalkozó által kalkulált nyereségről, ugyanis ezek az adatok az ajánlattevőtől függetlenül működő piaci szereplő belső működésére vonatkozó olyan információk, amelyeknek az ajánlattevő nem lehet a birtokában. Ennek analógiájára az árindokolaskérés nem terjedhet ki az építőanyag kereskedő – aki a Kbt. 3. §-ban rögzítettek alapján még csak alvállalkozónak sem minősül – árazási stratégiájának ismertetésére.”

A V.M. Kft. cégkivonata szerint 4673'08 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem tevékenységi körrel is rendelkezik: így építőanyag kereskedői jogosultsága – Ajánlatkérő téves állításával ellentétben – nem megkérdőjelezhető! Az ajánlattevők beszállítói köre, partnerei irreleváns a kivitelezés szempontjából, miután ajánlattevő az ajánlati árát megfelelő árajánlattal alátámasztotta az eljárás során. Ajánlatkérő megállapítása, mely szerint az árajánlatot adó vállalkozás és ajánlattevő személyében tulajdonosi átfedés van, jelen esetben irreleváns. A két gazdasági szereplő önálló jogalanyisággal rendelkezik, különálló tevékenységet végeznek. Megjegyezzük továbbá, hogy az ügyvezetői és tulajdonosi jogkörök egymástól eltérőek.

Ismételten felhívjuk Ajánlatkérő figyelmét a Közbeszerzési Döntőbizottság D. 196/15/2022. iktatószámú határozatára, mely szerint az ajánlatkérő árandokolás-kérése nem terjedhet ki arra, hogy az ajánlattevő részletes tájékoztatást adjon a teljesítésbe bevont alvállalkozó árazási stratégiájáról, költségeiről és az alvállalkozó által kalkulált nyereségről, ugyanis ezek az adatok az ajánlattevőtől függetlenül működő piaci szereplő belső működésére vonatkozó olyan információk, amelyeknek az ajánlattevő nem lehet a birtokában. Ennek analógiájára az árandokoláskérés nem terjedhet ki az építőanyag kereskedő — aki a Kbt. 3.§-ban rögzítettek alapján még csak alvállalkozónak sem minősül — árazási stratégiájának ismertetésére.

F/„A gépbérletekre vonatkozóan a VAJDA Mélyépítő Kft. adott ajánlatot 2022.02.01 dátummal. A szerződéskötés óta eltelt áremelkedésekre való tekintettel kérjük, aktualizálja ajánlatát.”

Adott válasz: Felek nem kívánják aktualizálni a szerződést, mivel az a megkötése óta változatlan tartalommal továbbra is érvényes. Ajánlatkérői megállapítás: Ajánlattevő, mint bérlő egyoldalúan, vagyis a Bérbeadó, V. M. Kft. írásos jóváhagyása nélkül nem tehet ilyen tartalmú nyilatkozatot. Mindezek alapján nem került alátámasztásra az Ajánlattevői hivatkozás cégszerűen aláírt 2 oldalú nyilatkozat beadásával."

Ajánlatkérő érvénytelenséggel kapcsolatos megállapítása, csakúgy, mint az indokoláskérése („aktualizálja ajánlatát”) neveltséges, szakmaiatlan és egyenesen nonszensz.

A benyújtott gépbérleti keretszerződés kétséget kizáró módon alátámasztja az ajánlat megalapozottságát, annak árazásának felülvizsgálatára és módosítására Ajánlatkérő nem kérheti a szerződött feleket, mely egyéb iránt kimeríti a joggal való visszaélés törvényi tilalmát.

Amennyiben a kiegészítő árandokolás benyújtását követően Ajánlatkérőnek további kétsége merült volna fel a bérleti szerződéssel kapcsolatban, egyértelműen, további árandokoláskérésben kellett volna jeleznie. Ajánlatkérő továbbá sehol nem említette, hogy igazolásként cégszerűen aláírt 2 oldalú nyilatkozatot fogad el.

5. Ajánlatkérő az alkalmassági követelménynek való megfelelést alátámasztó referencia igazolást is megkérdőjelezte az összegezésben.

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. (3) bekezdése alapján a referenciát a szerződést kötő másik fél által adott igazolással kell igazolni.

Nyomatékosan felhívjuk Ajánlatkérő figyelmét, hogy Ajánlattevő által az eljárás során a rendelet előírásainak megfelelő, a szerződést kötő másik fél által kiállított referenciaigazolások kerültek csatolásra, melyek önállóan külön-külön is teljesítik az alkalmassági követelményben előírt teljesítési mennyiséget. Ajánlatkérő egyéb, teljesítést alátámasztó dokumentumot nem jogosult kérni, annak elmaradásának hiánya miatt pedig érvénytelenséget megállapítani pláne nem jogosult.

Az elsőként csatolt referencia (Bojt) vonatkozásában Ajánlattevő még egy részszámla benyújtásával is igazolta a teljesítésében való részvételét, mivel azt Ajánlatkérő megkérdőjelezte arra való hivatkozással, hogy bejelentett alvállalkozóként az adott közbeszerzési eljárás eredménytájékoztatójában illetve publikusan elérhető szerződésében nem lelte fel az ajánlattevő személyét.

Ajánlattevő felvilágosítás nyújtás keretében többek között azt is előadta, hogy az eredménytájékoztatóban illetve a megkötött szerződésben csak az ajánlat benyújtásakor ismert alvállalkozók szereplenek, továbbá azt is, hogy egy alvállalkozó egyéb iránt sem lenne felelős azért, hogy jogszerűen bejelentiek-e avagy sem. Mindez nem befolyásolja az ő teljesítését és a referenciára való jogosultságát.

Ajánlatkérő az összegezésben a következő szakmaiatlan megállapítást teszi:

„Ajánlattevő a fentiekre a 2. sz. hiánypótlás és felvilágosítás kérés keretében benyújtott nyilatkozatában azt az észrevételt tette, hogy a VJD TRANS Kft. a szerződés teljesítése során került bevonásra alvállalkozóként, valamint ennek igazolására csatolt egy részszámlát is, amelyben az alvállalkozói teljesítés százalékos aránya kb. 30%. Mivel ez egy részszámla, így a további teljesítés, valamint a teljesítés százalékos aránya nem egyértelműen megállapítható Ajánlatkérő részére, továbbá erre vonatkozóan egyéb alátámasztó dokumentum nem került benyújtásra. Ezek alapján megállapítható, hogy a referencia igazolásban szereplő 1987,43 m mennyiség nem vehető figyelembe teljeskörűen, ezáltal az Ajánlati Felhívásban előírt 950 méter külterületi úton végzett útépitési vagy útfelújítási kivitelezési tevékenységre vonatkozó referencia a benyújtott referencia igazolással nem került igazolásra, ugyanis %-osan a referencia kb. 600 m-t fed le.”

Érthetetlen Kérelmező számára, hogy mi alapján, milyen logika mentén és főleg milyen jogalpra tekintettel végzett számításokat az Ajánlatkérő, ami alapján arra jutott, hogy a referencia-igazolásban rögzített valós mennyiség (1987,43 m) helyett Kérelmező csak „kb. 600 méter” útépitést teljesíthetett. Ajánlatkérő nem rendelkezik információval a felek közötti vállalkozási szerződés pontos tartalmáról, kereskedelmi feltételeiről. A bemutatott építési beruházás során az építőanyagot (mely köztudottan a kivitelezési érték döntő többségét alkotja) a fővállalkozó biztosította: az alvállalkozó teljesítése a számlaérték alapján így nem vehető össze fővállalkozói teljesítés értékével.

Amennyiben Ajánlatkérőnek további kétsége merült fel a referencia megfelelőségével kapcsolatban, további felvilágosítás kérést kellett volna intéznie Ajánlattevő felé. Ugyanakkor ismételten meg kívánjuk jegyezni, hogy Ajánlatkérő nem terjeszkedhet túl a törvényi kereteken az igazolások vizsgálata során!

A fentiek ugyanígy vonatkoznak a bojti referencia ajánlatkérői vitatása során önkéntesen becsatolt, és az alkalmasságot szintén kielégítő dombrádi referenciára is, ahol még csak felvilágosításkérést sem intézett Ajánlatkérő felé, és úgy állapította meg, hogy a teljesítés mennyisége nem a másik fél által kiállított referencia igazolásban megfelelő mértékű. Ajánlatkérő a felek közötti szerződés tartalmának ismeretének hiányában nem tudhatja az építőanyag biztosának módján túl azt sem, hogy az alapszerződés nem útépitési feladatait, esetlegesen nem a fővállalkozó végezte-e saját teljesítésében. Ezen alapinformációk hiányában nem lehet következtetést levonni arra vonatkozóan, hogy az összteljesítés adott százalékos aránya pontosan hány méter tényleges útépitési tevékenységet fed le.

19. Az ajánlatkérő 2023. november 3. napján felvilágosítás kérést küldött ki a kérelmezőnek, amelyben alábbi kérdéseket tette fel és kért bennük felvilágosítást:

„1. Ajánlattevő a 2023. október 30. napján benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében az alábbiak szerint nyilatkozott:

„Társaságunk az üzemanyag költségeinek elszámolását a kifizetett üzemanyag számlák alapján könyveli, és nem a fogyasztási norma szerint. Számunkra a fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség-elszámolás nem mérvadó, ezért a hivatkozott NAV által közzé tett 2023-ban alkalmazható üzemanyagárakat nem tekintjük relevánsnak, nem ennek kell megfeleltetni a kalkulált ... Ft/liter árat.

A Vállalkozás versenyképességének egyik szegmensét az adja, hogy a kivitelezéshez szükséges építőanyagot, kapacitást, energiát és üzemanyagot milyen áron tudja beszerezni, és rendelkezésre bocsátani. A VJD Trans Kft. mindig törekszik a lehető legolcsóbb üzemanyagkútról beszerezni a gázolajat, ezzel csökkentve költségeit.

Üzemanyagár tekintetében az árindoklás excel táblázatban feltüntetett nettó ... Ft/ liter ár, a 2023. június végi időszakban helytálló, hiszen az ajánlattétel időszakában (2023. 06. 30.), nettó ...-... Ft/ liter áron tudta vásárolni a VJD Trans Kft. a gázolajat (csatolt üzemanyag számlán látható).

A kalkulációban számított üzemanyagköltségek az ajánlattételi időszakban a valóságnak és a piaci áraknak megfelelnek.”

Ajánlattevő csatolta a hivatkozott 2023. júniusi üzemanyagszámláját, amelyből megállapítható a vásárolt üzemanyag mennyisége is. A több, párhuzamosan zajló teljesítés miatt feltehetőleg a vásárolt üzemanyag mennyisége csökkent, valamint kérdéses ezek alapján, hogy a rendelkezésre álló üzemanyag elegendő lesz-e a teljesítés során. Továbbá a teljesítés időszaka jóval későbbi időpontra fog esni, mint az ajánlattételkor kalkulált árképzés.

Kérjük szíves felvilágosításukat arra vonatkozóan, hogy az üzemanyagvásárlás során Ajánlattevő hogyan/miből biztosítja az ajánlattételkor kalkulált ... Ft/ liter üzemanyagáron felüli különbözetet, mivel a NAV által kiadott tájékoztatás szerint a gázolaj várható ára 682 Ft/ liter lesz, amely jelentősen több, mint a kalkulált ... Ft/liter. Ha Ajánlattevő a lehető legolcsóbb üzemanyagkútról szerzi be az üzemanyagot, várhatóan ott is ... Ft/ liter fölött lesz az üzemanyagár.

Kérjük, szíveskedjen részletesen kifejteni, hogy miből biztosítja Ajánlattevő a különbözetet, továbbá amennyiben a betervezett tartalékból vagy a nyereségből kívánja ezt biztosítani, kérjük nyilatkozzon.

„2. Ajánlattevő a 2023. október 30. napján benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében az alábbiak szerint nyilatkozott:

„Felhívjuk Tisztelt Ajánlatkérő figyelmét az L.D.É. Kft.-vel kötött gépbérleti szerződés 3. pontjára, miszerint „A bérleti szerződés kizárólag az eszközre vonatkozik, kezelőszemélyzet, illetve üzemanyag biztosítása a Bérelő feladata.” A ... Ft/óra bérleti díj csak a gépre vonatkozik! Ehhez, ha hozzáadjuk a táblázatban bemutatott gépkezelői rezsióradíjat, az üzemanyagfogyasztást, és karbantartás költségét, akkor megkapjuk az Ajánlatkérő által hivatkozott piaci árat a gépbérletre vonatkozóan.

Számokkal is kimutatva: ...+ ...+ (...x...)+... = ... Ft/óra”

Kérjük szíves felvilágosításukat arra vonatkozóan, hogy a gépek teljesítési helyszínre történő szállításával hol és milyen összegben kalkulált Ajánlattevő, vagy ha nem kalkulált vele, akkor miért nem?

Kérjük továbbá, szíves felvilágosításukat arra vonatkozóan, hogy a L. D. É. Kft. hogyan biztosítja a gépeket Ajánlattevő számára, ugyanis egy általunk bonyolított, jelen eljárás tárgyával megegyező szintén külterületi útépítés közbeszerzési eljárásban a L. D. É. Kft. nyilatkozata alapján a gazdasági szereplő kapacitásai le vannak kötve. Kérjük szíveskedjenek a L. D. É. Kft. cégszerű aláírásával ellátott nyilatkozatot benyújtani arra vonatkozóan, hogy a L. D. É. Kft. a teljesítéshez rendelkezésre tudja bocsátani az említett gépeket Ajánlattevő számára a teljesítés időszakában is, így Ajánlatkérő egyértelműen meg tud győződni arról, hogy Ajánlattevő számára rendelkezésre állnak majd a gépek a bérleti szerződésben foglalt áron.”

„3. Ajánlattevő a 2023. október 30. napján benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében az alábbiak szerint nyilatkozott:

„Az elsőként csatolt referencia (Bojt) vonatkozásában Ajánlattevő még egy részszámla benyújtásával is igazolta a teljesítésben való részvételét, mivel azt Ajánlatkérő megkérdőjelezte arra való hivatkozással, hogy bejelentett alvállalkozóként az adott közbeszerzési eljárás eredménytájékoztatóban illetve publikusan elérhető szerződésben nem lelte fel az ajánlattevő személyét. Ajánlattevő felvilágosítás nyújtás keretében többek között azt is előadta, hogy az eredménytájékoztatóban illetve a megkötött szerződésben csak az ajánlat benyújtásakor ismert alvállalkozók szerepelnek, továbbá azt is, hogy egy alvállalkozó egyéb iránt sem lenne felelős azért, hogy jogszerűen bejelentik-e avagy sem. Mindez nem befolyásolja az ő teljesítését és referenciára való jogosultságát.”

Ajánlatkérő álláspontja szerint egy benyújtott részszámla nem igazolja azt, hogy az alvállalkozó a teljesítésben ténylegesen és valójában részt vett. Ahhoz, hogy Ajánlatkérő egyértelműen meg tudja állapítani a teljesítést a kifizetés igazolását / E-napló bejegyzést is csatolnia kellett volna Ajánlattevőnek, hogy Ajánlatkérő minden kétséget kizáróan meggyőződhessen az alvállalkozói teljesítésről.

Az eredménytájékoztatóban, illetve a megkötött szerződésben valóban csak az ajánlat benyújtásakor ismert alvállalkozók jelennek meg. Azonban, hogyha Ajánlattevő a teljesítés időszakában újabb alvállalkozó teljesítését szeretné igénybe venni a Kbt. 138. § (3) bekezdésében kötelezően előírtak szerint, akkor kötelessége Ajánlatkérő felé bejelenteni.

A Kbt. 138. § (3) bekezdése az alábbiakat rögzíti: [...]

Ajánlatkérő nem ért egyet azzal, hogy egy alvállalkozó egyéb iránt sem lenne felelős, azért, hogy jogszerűen bejelentik vagy sem. Az alvállalkozó felelőssége is az, hogy jogszerűen teljesítsen, a jóhiszeműség és tisztesség, továbbá az együttműködés alapelveinek megfelelően mindaddig megtagadhatná a munkavégzést, amíg nincs bejelentve.

A D.28/8/2019. számú és a D.300.10./2018. számú határozatában a Döntőbizottság rögzíti, hogy az építési naplóba történő bejegyzés megfelelő alvállalkozói bejelentésnek minősül, feltéve, hogy az előzetes nyilatkozattal egyidejűleg az alvállalkozó megfelelően nyilatkozik az előírt kizáró okok fennállásának hiányáról is. A Döntőbizottság gyakorlata szerint az előzetes alvállalkozói bejelentés elmaradása súlyos jogsértésnek minősül, ami a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontja szerinti kizáró ok hatálya alá kerülést eredményezi, továbbá jelentős bírságfizetési kockázatot is hordoz magában.

A Döntőbizottság D.299/13/2018. számú határozatában rámutat arra, hogy az ellenőrzés nem korlátozódik az építési naplóbejegyzésekre, hanem azon a jóhiszemű és gondos eljárás alapvető követelményekből kiindulva túlmutat. A nevezett határozat szerint: a „322/2015. Korm. rendelet 27. § (1) bekezdéséből nem az következik, hogy az ajánlatkérő kizárólag az építési napló adataira támaszkodhat a szerződés teljesítésének ellenőrzése során, hanem az építési naplóban szereplő adatok szolgálnak kiindulópontként ehhez. Amennyiben a szerződés teljesítése során olyan adatok, dokumentumok kerülnek az ajánlatkérő ismeretébe, illetve birtokába, amelyek az építési naplóban szereplő bejegyzésekkel nem állnak összhangban, úgy a jóhiszemű és gondos eljárásra vonatkozó alapvető rendelkezésnek megfelelően az ajánlatkérő oldalán beáll a 322/2015. Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési kötelezettség, ami nem csak az építési naplóban szereplő adatokra, hanem a szerződés teljesítésével kapcsolatos egyéb információkra, dokumentumokra is kiterjed.”

Továbbá szeretnénk felhívni a figyelmet arra is, hogy a Kbt. szerinti jogszerű teljesítés teremt jogalapot arra, hogy a teljesítést Ajánlattevő referencia munkaként felhasználhassa.

Kérjük szíveskedjenek tisztázni a referenciaigazolásban bemutatott alvállalkozói teljesítést!

„Kbt. 2.§ (3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.”

„4. Ajánlattevő a 2023. október 30. napján benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében az alábbiak szerint nyilatkozott:

„Az ajánlattevők beszállítói köre, partnerei, rokoni kapcsolatai irreleváns adatok a kivitelezés szempontjából. Miután Kérelmező az ajánlati árát megfelelő árajánlattal alátámasztotta az eljárás során. A fentiek mellett előadni kívánjuk, hogy az ajánlat beadását megelőzően további partnertől is kértünk be ajánlatot, amely nem sokkal haladta meg a kalkulációnk alapját képező V. M. Kft. ajánlatát, melyet mellékelten csatolunk.”

Kérjük szíves felvilágosításukat arra vonatkozóan, hogy a hivatkozott, más partner által adott ajánlatokat Ajánlattevő miért nem csatolta árindokolásához, abból a célból, hogy Ajánlatkérő objektív alapon meggyőződhesen az árajánlat megalapozottságáról?

Továbbá megjegyezni kívánjuk, hogy a piaci ár alátámasztásának alapfeltétele több árajánlat bekérése, amelyek egymástól és a kérelmezőtől független ajánlattevőktől származik. Így Ajánlatkérő teljes mértékben és minden kétséget kizáróan meggyőződhet arról, hogy az Ajánlattevő és az árajánlatot adó között nem áll fenn az összejátszás eshetősége, amely azonos tulajdonosi/ügyvezetői körű gazdasági szereplők között értelemszerűen felmerülhet.

„Kbt. 2. § (1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.”

20. A kérelmező 2023. november 7. napján válaszolta meg a felvilágosítás kérését:

1. pontra:

„Felhívjuk Ajánlatkérő figyelmét, hogy árképzésünk és árindokolásunk során alapul vett ... Ft/liter üzemanyag ár nettó összegben lett meghatározva (melyről Ajánlatkérő magától is meggyőződhetett volna, amennyiben alaposabban áttanulmányozza az árindokolásunkat), míg Ajánlatkérő által többször hivatkozott NAV üzemanyag norma bruttó Ft/literben határozza meg az árakat! (A két összeg között így lényegesebben kisebb a különbség.)

Az árképzés során – mint minden más gazdasági szereplő – az ajánlat elkészítésekor érvényben lévő árakat vettük és vehettük alapul, amelynek megalapozása érdekében számlát is csatoltunk. Nem tehető felelőssé az Ajánlattevő azért, hogy az Ajánlatkérő – a Kbt. 70.§ (1) bekezdésében előírtak ellenére – így elhúzta a bírálatot és az üzemanyagár időközben változott!

Megjegyezzük, hogy Ajánlatkérő továbbra is – a közbeszerzési jogrendszerbe be nem illeszthető – feltételezésekbe bocsátkozik, „több, párhuzamosan zajló teljesítés miatt feltehetőleg a vásárolt üzemanyag mennyisége csökkent”, vagy mint a „gázolaj várható ára” fikcionált kifejezésekre alapozza árindokolásunk megalapozatlanságát, ugyanakkor az üzemanyag ára, míg a tényleges építési-kivitelezésre kerül a sor, ugyanannyi eséllyel csökkenhet is, az áremelkedésre nincs garancia.

Amennyiben esetlegesen mégis drágábban tudná Ajánlattevő beszerezni a szükséges üzemanyagot, abban az esetben az árindokolásban betervezett tartalék nyújt fedezetet a különbözetre.”

2. pontra:

„A jogvitával érintett dózer munkagép helyszínre történő szállításának költségével a 025 hrsz és 030 hrsz-re vonatkozóan, az árindoklásban benyújtott excel táblázatokban feltüntetett, “Trélerezés, gépszállítás költségei” sorokon leírt, nettó ... Ft-tal (114 cella) számoltunk.

Az összeg tartalmazza a felsorolásban feltüntetett gépek (1 db finiser, 1 db henger, 1 db gumikerekes kotró, 1 db kombirakodó, 1 db dózer telepítés) helyszínre szállításának költségeit.

A jelen felvilágosítás-kérést Ajánlatkérő 2023.11.03-án pénteken munkaidő után (16:14 órakor) küldte meg az Ajánlattevő részére, a felvilágosításnyújtás megadására mindössze 2 munkanapot biztosítva (2023.11.07. kedd 16:00 óra). Ajánlatkérő ezzel súlyosan megsértette a közbeszerzési eljárás megindításakor hatályos, így a jelen ügyben irányadó Kbt. 81.§-ának (4) bekezdését, miszerint az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket három munkanapos határidővel hiánypótlás [71. §], felvilágosítás [71. §], számításihiba-javítás [71. §] vagy indokolás [72. §] benyújtására felhívni, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség.

A jogszerűtlen módon megállapított határidő rövidségére és az L.D.É. Kft. képviselőjének távollétére tekintettel Ajánlattevő az előírt határidő lejártáig az Ajánlatkérő által egyéb iránt jogszerűtlen módon kért nyilatkozatot beszerezni nem tudja. Mindezekre tekintettel Ajánlattevő csatolja azon másik gazdasági szereplőtől származó árajánlatot, melytől az árképzés során szintén kért be árajánlatot a kérdéses dózer munkagép vonatkozásában. Az árajánlat az L.D.É. Kft. ajánlatával egyező árat tartalmaz. Csatoljuk továbbá ezen gazdasági szereplő mai napon tett nyilatkozatát is a gép biztosításáról.

/Megjegyezzük, hogy a közbeszerzési bonyolító által hivatkozott, általa bonyolított másik (jelen ügy szempontjából egyébként teljesen irreleváns és joghatással nem bíró), külterületi útépités tárgyú közbeszerzési eljárásban L. D. É. Kft. nyilatkozata nem ezen géptípusra vonatkozott./”

3. pontra:

„Ajánlatkérő a műszaki, illetve szakmai alkalmasság igazolása érdekében referencia igazolást kért benyújtani. Ismételten felhívjuk az Ajánlatkérő figyelmét, hogy a 321/2015 (X.30.) Kormányrendelet értelmében az alkalmassági követelménynek való megfelelést a szerződést kötő másik fél által kiállított igazolással kell igazolni! A jogszabályban foglaltaknak Ajánlattevő már korábban eleget tett, az alkalmassági követelménynek való megfelelést referenciaigazolással alátámasztotta. További igazolás benyújtását (pl. építési naplóbejegyzést, számlát) Ajánlatkérő nem írhat elő a jogszabályi keretek között, még akkor sem, ha esetlegesen kétségei merülnek fel!

A Kbt. egyedüli lehetőségként azt biztosítja Ajánlatkérő számára, hogy a referencia igazolásban foglaltak alátámasztása érdekében megkeresheti a referencia igazolást kiállító szervet az abban foglalt adatok helyességének ellenőrzése céljából. Kérjük Ajánlatkérőt, hogy ne terjeszkedjen túl a Kbt. részére biztosított keretein!

Mindezek ellenére – Ajánlatkérő megnyugtatásaként – csatoljuk a referenciával érintett projekthez tartozó építési naplót.

Felhívjuk Ajánlatkérő figyelmét, hogy a felvilágosítás kérsben hivatkozott döntőbizottsági jogesetek jelen esetben nem bírnak relevanciával, hisz azok nem a referencia igazolás megfelelőségével kapcsolatosak.”

4. pontra

„Ajánlattevő az ajánlat benyújtását megelőzően több ajánlatot kért be egyes építőanyagok tekintetében, amelyek közül értelemszerűen a legkedvezőbb árut fogadta el és az árképzés során is azzal kalkulált. Az előzetes vitarendezésben korábban kifejtettük, hogy az ajánlat beadását megelőzően további partnertől is kértünk be ajánlatot, amely nem sokkal haladta meg a kalkulációnk alapját képező Vajda Mélyépítő Kft. ajánlatát, amelyet már csatoltunk. Ugyanakkor, amennyiben az árindokolás során ugyanarra a tételre több megalapozó árajánlatot csatoltunk volna, úgy Ajánlatkérő az árindokolásunkat nem fogadhatta volna el arra való hivatkozással, hogy az árindoklás azért nem megalapozott, mivel egymástól elértő összegeket tartalmazó beszállítói árajánlatokon alapul.

Amennyiben Ajánlatkérőnek vagy az eljárást bonyolító FAKSZ-nak szándéka arra irányul, hogy vállalási árunkat a „rafinált” módon megfogalmazott felvilágosítás / kiegészítő indoklás kérésekkel szándékosan megalapozatlanná tegye (melyre utaló jel, már több dokumentumban is előfordult), úgy felhívjuk a figyelmét a Kbt. 2.§ (3) bekezdés szerinti jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelő eljárás alapelveire, valamint a joggal való visszaélés törvényi tilalmára.

Az eljárást bonyolító FAKSZ pontosan ismeri a közbeszerzési gyakorlatot (mind ajánlatkérői, mind ajánlattevői oldalról), és pontosan tudja, hogy egy adott tétel / munkafeladat árának megalapozására a közbeszerzési gyakorlat szerint kizárólag egy darab alátámasztó dokumentum kerül benyújtásra. Erre tekintettel is érthetetlen vagy inkább az előző bekezdésben megfogalmazott ajánlattevői vélelmet támasztja alá a felvilágosítás kérés jelen pontjában feltett kérdése.

Amennyiben ugyanakkor nem szándékosság, hanem szakmaiatlanság áll a fentiek háttérében, úgy megjegyezni kívánjuk Ajánlatkérő összekeveri a gazdasági szereplők és az Ajánlatkérő pozícióját az eljárás során. Ajánlatkérőnek a közbeszerzés becsült értékének meghatározása során valóban több árajánlatot szükséges bekérnie (amennyiben nem engedélyhez kötött építési beruházásról van szó), ugyanakkor az Ajánlattevő ajánlati árát egy ajánlat is megfelelően alátámasztja. Ajánlattevő és az építőanyag beszállító közötti bármiféle kapcsolat jelen esetben pedig teljesen irreleváns, a Kbt. szerinti összeférhetetlenségi szabályok rájuk nem alkalmazandók.”

A kérelmező válaszához csatolt egy 2023/2/12-2 sorszámú „Mezőgazdasági bekötő út építése_Teljes építmény kivitelezése” elnevezésű e-álnapló másolatot, amelyen kivitelező vállalkozóként a Vajda Mélyépítő Kft., kivitelező céggként a kérelmező volt feltüntetve a Bojt 073 hrsz-ú mezőgazdasági bekötőút (VP6-7.2.1-1.21 projekt) kapcsán.

21. Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét 2023. november 9. napján válaszolta meg, és azt elutasította alábbiak szerint (ismertetve csak a jogorvoslati kérelem szempontjából releváns részek):

„ELŐZMÉNYEK:

Ajánlatkérő abból a célból, hogy meggyőződhessen Ajánlattevő ajánlati árának megalapozottságáról a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján 2023. július 10. napján 1. sz. árindokoláskérést küldött ki, ugyanis Ajánlattevő ajánlati ára a becsült értékhez képest 41%-kal alacsonyabb. Ajánlattevő ajánlati ára összességében és tételenként is tartalmazott aránytalanul alacsony összegeket. Ajánlattevő 2023. július 14. napján benyújtotta árindokolását, azonban Ajánlattevő nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani az ajánlati árának megalapozottságát, valamint azt, hogy az ajánlatában foglalt tételek a piaci áraknak megfeleltethetőek. A Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az Ajánlatkérő az indoklás elfogadhatóságának megítéléséhez – tekintettel arra, hogy az elfogadhatóság kétséges volt - további kiegészítő indokolást kért 2023. augusztus 30. napján az ajánlattevőtől, a többi Ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Ajánlatkérő felhívta a figyelmet arra, hogy az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ajánlattevő 2023. szeptember 04. napján benyújtotta kiegészítő árindokolását.

A D188/2022 határozat az alábbiakat rögzíti:

„Az ajánlatok érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata. A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a

gazdasági észszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenyelőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből. A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenné nyilvánításáról. A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles az ajánlattevőtől árindokolást kérni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében, azaz amennyiben az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud meggyőződni arról, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.”

Az ajánlatkérő indokolt esetben köteles tágabb körben vizsgálatot lefolytatni. Hangsúlyos, hogy ezen megállapításra jutott a Székesfehérvári Törvényszék a 2.Kf.10/2017/4. számú ítéletében, mely ítéletben kifejezésre került, hogy az aránytalanul alacsony ár kérdésében a piaci viszonyok figyelembevételével, a közbeszerzés tárgyához igazodóan, a piaci, illetve a további ajánlati árakhoz képest azok együttes értékelésével lehet állást foglalni.

Ajánlattevő több esetben is általános, kitérő választ adott indokolásaiban. Ajánlattevő kötelessége objektív tényeken, igazolt számításokon és egyéb bizonyítékokon alapuló tárgyilagos indokolást adni, amennyiben ez nem történik meg, úgy ajánlata érvénytelen.

Ajánlatkérő 2023. október 25. napján kiküldte az Összegezést az ajánlatok elbírálásáról, melyre tekintettel Ajánlattevő 2023. október 30. napján előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő. Az előzetes vitarendezési kérelemben megjelölte az érvénytelenségi okok közül azokat, amelyeket jogsértőnek talált.

Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet megvizsgálta, majd 2023. november 03. napján 2. sz. felvilágosításkérést küldött Ajánlattevő részére az Ajánlatkérő számára nem egyértelmű kijelentések, nyilatkozatok vagy egyéb eltérések kiküszöbölése, javítása érdekében.”

[...]

„2. Ajánlatkérő nem tudott minden kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az L. D. É. Kft. rendelkezésre tudja bocsátani a bérleti szerződésben foglalt gépeket a teljesítés időszakában a bérleti szerződésben foglalt áron tekintettel arra, hogy semmilyen elfogadható dokumentum nem került benyújtásra a válaszadáskor. A felvilágosításnyújtás keretében becsatolt újabb árajánlat nem vehető figyelembe, mivel újonnan bemutatott gazdasági szereplőtől származik.

3. Ajánlattevő benyújtotta a „*Külterületi helyi közutak fejlesztése, VP6-7.2.1.1-21 Bojt 073/hrsx külterületi mezőgazdasági bekötőút útépítés*” tárgyú referenciaigazolását, melyben a Megrendelő a Vajda Mélyépítő Kft., a Kivitelező pedig a VJD TRANS Kft. A referenciaigazolás tartalma alapján a teljesítés mennyisége: 1987,43 m hosszúságú út építése. Ajánlatkérő 2. sz. hiánypótlási felhívás és felvilágosítás kérés keretében kérte Ajánlattevőt, hogy szíveskedjen felvilágosítást adni a VJD TRANS Kft. teljesítésben történő részvételéről, ugyanis a teljesítésben történő részvétele, valamint a teljesítésben történő részvételének százalékos aránya nem állapítható meg egyértelműen. Ajánlattevő a fentiekre a 2. sz. hiánypótlás és felvilágosítás kérés keretében benyújtott nyilatkozatában azt az észrevételt tette, hogy a VJD TRANS Kft. a szerződés teljesítése során került bevonásra alvállalkozóként,

valamint ennek igazolására csatolt egy részszámlát is, amelyben az alvállalkozói teljesítés százalékos aránya kb. 30%. Mivel ez egy részszámla, így a további teljesítés, valamint a teljesítés százalékos aránya nem egyértelműen megállapítható Ajánlatkérő részére, továbbá erre vonatkozóan egyéb alátámasztó dokumentum nem került benyújtásra. Ajánlattevő a 2. sz. felvilágosításnyújtás keretében csatolta az E-napló kivonatát, amelyből megállapítható, hogy a VJD TRANS Kft. valóban teljesített a referenciaigazolással érintett eljárásban, azonban Ajánlattevő továbbra sem tisztázta az alvállalkozói teljesítés százalékos arányát. A referenciaigazolásban szereplő 1987,43 m mennyiség nem vehető figyelembe teljeskörűen, ezáltal az Ajánlati Felhívásban előírt 950 méter külterületi úton végzett útépítési vagy útfelújítási kivitelezési tevékenységre vonatkozó referencia a benyújtott referenciaigazolással nem került igazolásra, mivel az alvállalkozói teljesítés százalékos aránya, ezáltal a teljesített mennyiség nem tisztázott.

4. Ajánlatkérő továbbra sem tudott minden kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett építőipari anyagok árai megfelelően alátámasztásra kerültek, mivel a felvilágosításnyújtás keretében csupán egy darab, más ajánlattevőtől és nem a V. M. Kft.-től származó árajánlat került bemutatásra.”

[...]

„Összegezve:

A Közbeszerzési Döntőbizottság következetes álláspontja az, hogy nem addig kell indokolást kérnie az ajánlatkérőnek az ajánlattevőtől, amíg az ajánlata, indokolása elfogadható nem lesz, hanem addig kell biztosítania az ajánlattevő számára a további kiegészítő indokolások benyújtásának a lehetőségét, amíg az indokolásokban szereplő tények, adatok alapján az ajánlati ár megalapozottságáról dönteni tud, amely azt jelenti, hogy az indokolások alapján megalapozottan tudja megítélni, hogy azon ajánlat érvényes vagy érvénytelen.

Ajánlatkérő Ajánlattevő ajánlati árának megalapozottságáról nem tudott minden kétséget kizáróan meggyőződni, ugyanis a benyújtott indokolás nem objektív tényeken, igazolt számításokon alapszik, valamint nem tárgyilagos, sok esetben példálózó jellegű, ezért nem küldött ki további indokolás kéréseket sem. A benyújtott nyilatkozatok, bérleti szerződések tartalma sem egyértelmű, több esetben a valódiságuk is megkérdőjelezhető.

Tekintettel arra, hogy ajánlatkérő a bírálat során egy alkalommal küldött ki árindokoláskérést és egy alkalommal kiegészítő árindokoláskérést, továbbá az előzetes vitarendezési kérelem alapján további egy felvilágosításkérést, így az általában elvárható gondossággal és körültekintéssel járt el a bírálat során.

Az üzemanyag árakra vonatkozóan felülvizsgálatra és módosításra került az összegezés és a módosított összegezés kiküldésre kerül jelen válasszal egyidejűleg.

A fenti indokok alapján Ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelmet elutasítja.”

22. Az ajánlatkérő – az előzetes vitarendezési kérelemre és a 2. sz. felvilágosításkérésre adott válasza tekintettel – módosította az összegezést 2023. november 9. napján. A kérelmező ajánlatát továbbra is érvénytelennek nyilvánította a korábbi összegezéssel egyező indokok alapján. Azonban az üzemanyagárakkal, valamint a 4 fő betanított munkás, a 2 fő tehergépkocsi vezető, és a 6 fő gépkezelő személyi állomány munkabérlésével kapcsolatos megállapításait már nem szerepeltette az aránytalanul alacsony ár körében taglalt érvénytelenségi okok között.

23. A Döntőbizottság felhívására az ajánlatkérő csatolta a B.L.R. műszaki szakértő által aláírt „Észrevételek a VJD Trans Kft. által beadott 1. sz. árindokolással kapcsolatban” és az „Észrevételek a VJD Trans Kft. által beadott kiegészítő árindokolással kapcsolatban” elnevezésű, szakmai észrevételeket tartalmazó dokumentumot, továbbá Dombrád Községet megkereső iratát és az arra kapott választ.

Az iratok tartalmát az ajánlatkérő eljárás során kiadott további hiánypótlás és felvilágosításkéréseiben azzal lényegileg egyezően szerepeltette a kérelmező ajánlatával kapcsolatos kifogásolt tételek kapcsán.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevétele

24. A kérelmező 2023. november 17. napján nyújtotta be jogorvoslati kérelmét, amelyet a Döntőbizottság hiánypótlási felhívása (D.505-4-2023. sz. végzés) nyomán pontosított. A megsértett jogszabályhelyek és az ajánlatkérő eljárásának ismertetése, a jogsértő események leírása lényegileg egyeztek az előzetes vitarendezési kérelemben már előadottakkal. Az előzetes vitarendezési kérelemben előadottaktól való eltérés, illetve a jogorvoslati kérelmének lényegi pontjai az alábbiakban foglalhatók össze.

25. Elsődlegesen előadta, hogy az ajánlatkérő több kérelmi elem vonatkozásában sem adott választ ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem tekintetében. Ebből – a teljesség igénye nélkül – egyet emelt ki konkrétan, az előzetes vitarendezési kérelme 4. pontját (Határozati tényállás 17. pont).

Hivatkozott a Kbt. 80. § (3)-(4) bekezdésére, amely szerint az ajánlatkérő kérelemre adott válaszáról (ha hiánypótlással, felvilágosításkéréssel él) hét munkanapon belül kell tájékoztatást adjon.

A Döntőbizottság joggyakorlata, illetőleg a bíróságok ítélezési gyakorlata is világosan rögzíti, hogy az előzetes vitarendezési kérelem valamennyi eleme tekintetében köteles az ajánlatkérő megindokolni, hogy milyen okból utasítja el, illetve ad helyt az előzetes vitarendezési kérelem adott elemének.

A fentiekre való figyelemmel az ajánlatkérő jogsértően járt el, amikor az előzetes vitarendezési kérelem bizonyos elemeire tekintettel nem közölte álláspontját kérelmezővel.

26. Kérelme további részében az ajánlata érvénytelenségének megállapítását vitatta. Egyrészt az aránytalanul alacsony árra tekintettel, másrészt arra, hogy ne igazolta volna megfelelően az M2. alkalmassági feltételnek való megfeleléseit.

27. Az ajánlat aránytalanul alacsony árra vonatkozó, az összegezésben szereplő ajánlatkérő megállapításokat 7 pontban vitatta:

27.1. Az ajánlatkérő megállapítása szerint a THK 0/32 kavics, M80 zúzottkő, M22 zúzottkő az ajánlatban szereplő árakon nem beszerezhető, az a jelenleg elérhető piaci árakhoz képest aránytalanul alacsony. Az ajánlatkérő kijelentette, hogy azért is kétséges a szerződés ezen áron történő teljesíthetősége, az ajánlati ár alátámasztottsága, mert az építőanyagot rendelkezésre bocsájtó Vajda Mélyépítő Kft. (V.M. Kft.) tagja és a kérelmező ügyvezetője ugyanaz a személy, másrészt a V.M. Kft. nem építőanyagkereskedő.

A kérelmező szerint az ajánlatkérő megállapítását csupán a kijelentés szintjén tette meg, objektív információkat pl. összehasonlító árakat, árajánlatokat nem vett alapul állításának alátámasztására. Ezzel szemben a kérelmező az említett építőanyagok ajánlati ára

alátámasztása érdekében csatolta az ajánlati árát megalapozó árajánlatot, amely mind a termék árát, mind a rakodási és szállítási költséget is tartalmazta.

Megjegyezte, hogy az ajánlatot kiállító vállalkozás a cégkivonata szerint 4673 '08 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem tevékenységi körre is rendelkezik, így van építőanyag kereskedői jogosultsága.

Továbbá a cégek közötti személyközi kapcsolatnak nincs relevanciája az árajánlat megalapozottsága tekintetében. Két önállóan gazdálkodó - jogi személyiséggel rendelkező - gazdasági társaságról van szó, amely vezető tisztségviselőinek, tulajdonosi körének esetleges és részbeni azonossága nem adhat alapot kétségbe vonni a szerződés szerű teljesítést.

27.2. Az ajánlatkérő megállapította, hogy a CAT D5 dózer bérlete esetén a piaci ár – kb. 14.000-18.000 Ft/óra – jóval magasabb, mint az ajánlathoz csatolt bérleti előszerződésben foglalt ár. Ennek alapján az ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződés szerű teljesítés ezen az áron lehetséges. Nem tudott minden kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy a L. D. É. Kft. rendelkezésre tudja bocsátani a bérleti szerződésben foglalt gépeket a teljesítés időszakában, a bérleti szerződésben foglalt áron.

A kérelmező ezzel szemben hivatkozott a bérleti szerződés 3. pontjára, amely szerint „A bérleti szerződés kizárólag az eszközre vonatkozik, kezelőszemélyzet, illetve üzemanyag biztosítása a Bérelő feladata.”

Ezért az ajánlatban szereplő bérleti díj (óradíj) csak a gépre vonatkozik. Hozzá kell adni a gépkezelői rezsióradíját, az üzemanyagfogyasztást és karbantartás költségét. Ezekkel együtt az ár már a piaci árral közel egyező. Ezen túlmenően az ár tartalmazza a gép helyszínre szállításának költségét is. Mindezeket az árindokolás keretében benyújtott táblázata tartalmazza.

A benyújtott gépbérleti szerződés tartalma egyértelmű és világos, a benyújtott dokumentáció egyenként és összességében is könnyen értelmezhető. Amennyiben a bérleti szerződés tartalmával kapcsolatban ajánlatkérőnek kétségei lettek volna kiegészítő árindoklást lett volna köteles kérni.

27.3. Az ajánlatkérő kijelentette, hogy az ajánlat erre vonatkozó tétele nem támasztja alá az iparüzési adó 2023. január 1-től megváltozó 2%-os mértékét. A kérelmező nem indokolta meg, hogy milyen adókulccsal számolt. A kérelmező árindokolásában válaszként azt adta, hogy ő nem érti az ajánlatkérő erre vonatkozó kalkulálását. Ezért az ajánlatkérő megállapította, hogy nem kapott konkrét választ, számszaki kimutatást kérdésére.

A kérelmező árindokolásában azonban egyértelműen megadta az adókulcsot, ami 2% volt. A szöveges árindokolásának utolsó előtti oldalán szereplő forint összegben megadott értéket kiszámította.

Kérelmező felhívta továbbá az ajánlatkérő figyelmét arra is, hogy az általa kibocsátott iratokban egyértelműbben fogalmazzon, mivel több esetben is értelmetlen, értelmezhetetlen és szakmaiatlan mondatokat tartalmaz a kiegészítő indoklaskérés, amelyre így meglehetősen nehéz az ajánlatkérői elvárásoknak megfelelő választ adni. Szükség esetén ajánlatkérőnek további kiegészítő indoklást kellett volna kérnie, amelyet azonban nem tett meg.

27.4. A kérelmező ajánlatában 2 db négytengelyes tehergépkocsit említ, de a csatolt előszerződésben csak 1 db négytengelyes tehergépkocsi szerepel, így a hivatkozott gépállomány nem került alátámasztásra. Kérelmező árindokolásában arra hivatkozott, hogy a keretszerződés több gépre is vonatkozik. Ajánlatkérő szerint azonban ezek nem kerültek

igazolásra javított bérleti szerződés keretében, amely szerint a keretszerződés több gépre is vonatkozik.

A kérelmező árándokolásában is egyértelműen rögzítette a hivatkozott keretszerződés nem tartalmaz darabszámot. A bérbeadó tulajdonában több négytengelyes tehergépkocsi is szerepel, így a keretszerződés alapján több négytengelyes tehergépkocsit is bérbe tud venni a bérbeadótól. A csatolt bérleti szerződés 2022. február 1. napja óta érvényben van a felek között. Az ajánlatkérő nem érti, illetve nem tudja értelmezni a csatolt szerződést.

27.5. Az ajánlatkérő megállapította, hogy a kérelmező árándokolásában az „Egyéb költség” összege nem egyezik meg az ezen pontnál részletezett költségek összegével, így a hivatkozott költség nem került alátámasztásra. Kérelmező arra hivatkozott, hogy példálózó jellegű a felsorolás és nem tartalmaz minden költséget, a felsorolás nem teljes körű, csupán iránymutatás és ezért nem egyezik meg a költségssorra beállított teljes összeg és a feltüntetett költségek összege. Az ajánlatkérő szerint példálózó jellegű felsorolás nem fogadható el, mivel nem felel meg az objektív indoklás kötelezettségének.

A kérelmező szerint az ajánlatkérő a kiegészítő indoklaskérés keretében nem fogalmazott meg konkrét elvárást, nem kérte az „Egyéb költség” kategóriába tartozó költségek teljes körű részletezését, így erre tekintettel is érthetetlen, hogyan alapozhat erre érvénytelenséget.

A kérelmező az „Egyéb költség” kategóriába – mint ahogyan azt a felsorolás is jól mutatta – a máshová nem sorolható költségeket tüntette fel. A kivitelezéshez kapcsolódó egyéb jellegű előre nem látható költségek fedezetére szolgál az e pontban konkrétan nem nevesített költségek és a soron feltüntetett összesen költségek közötti különbség. Az árándokolás megalapozottságának megítélését semmiben nem befolyásolja, hogy kérelmező az árképzése során kellő körültekintést és tervezést tanúsítva többletköltséget számított fel előre nem látható kiadások fedezetére.

27.6. Az ajánlatkérő az árájánlatban bemutatott építőanyagokkal kapcsolatban egységár elemzést kért a kérelmezőtől. A kérelmező ezt nem bocsátotta rendelkezésre arra hivatkozással, hogy a szükséges információkat csak az építőanyag kereskedő ismeri. Az ajánlatkérő továbbá – a 25.1. pontban foglaltakhoz – hasonló megállapítását tett a V. M. Kft. és a kérelmező tagi-ügyvezetői összefonódása, és a V.M. Kft. építőanyagkereskedői tevékenységi köre kapcsán az építőanyag költségek alátámasztottságára vonatkozóan.

A kérelmező hivatkozott arra, hogy a termékek megfelelnek a költségvetési kiírásban foglaltaknak. Nem tud és nem is köteles az ajánlatok vonatkozásában az építőanyag kereskedő árazási stratégiájáról és módszeréről, költségeiről és nyereségéről az ajánlatkérőnek a kért részletességgel beszámolni. Az építőanyag kereskedő tőle teljesen független piaci szereplő belső működésére vonatkozó információk ismeretét feltételezi, aminek a kérelmező nyilvánvalóan nincs és nem is lehet birtokában. (E körben hivatkozott a Döntőbizottság D.196/15/2022. iktatószámú határozatára.)

A személyközi összefonódás és tevékenységi kör kapcsán megismételte a korábban előadottakat. (Határozat 26.1. pont)

27.7. Az ajánlatkérő megállapítása szerint az ajánlatban szereplő gépbérletekre vonatkozóan a V.M. Kft. 2022. február 1. napjával adott árájánlatot, ezért kérte a kérelmezőtől az ajánlat aktualizálását. Kérelmező árándokolásban adott válasz az volt, hogy a szerződés hatályban van és a felek nem kívánják aktualizálni. Az ajánlatkérő szerint a bérlő e

körben nem tehet egyoldalú nyilatkozatot, ezért a gépbérletre vonatkozó ár nincs alátámasztva.

A kérelmező az ajánlatkérő jogi ismereteinek hiányára hivatkozott, és ismertetett néhány alaprendelkezést a Polgári Törvénykönyv kötelmi jogi részéből a szerződésre vonatkozóan. Hivatkozott arra, hogy a benyújtott gépbérleti keretszerződés kétséget kizáró módon alátámasztja az ajánlat megalapozottságát, annak árazásának felülvizsgálatára és módosítására az ajánlatkérő nem kérheti a szerződött feleket, amely egyéb iránt a szerződéskötési szabadság alapelvebe is ütközne. Az ajánlatkérő gyakorlatilag a szerződéses ár módosítását várta volna el szerződő felektől, úgy, hogy nem részese a szerződéses jogviszonynak. A kérelmező megjegyezte, hogy a kérdéses szerződés változatlan tartalommal jelenleg is hatályban van és a szerződő felek nem kívánnak módosítani az ott megállapított árakon.

28. A másik érvénytelenségi ok – az alkalmassági követelmény nem megfelelő igazolása – kapcsán az alábbiakat adta elő.

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (3) bekezdése alapján a referenciát a szerződést kötő másik fél által adott igazolással kell igazolni.

A kérelmező által az eljárás során a rendelet előírásainak megfelelő, a szerződést kötő másik fél által kiállított referenciaigazolásokot csatolt. Ezek külön-külön is teljesítik az alkalmassági követelményben előírt mennyiséget. Ajánlatkérő egyéb, a teljesítést alátámasztó dokumentumot nem jogosult kérni, annak elmaradásának hiánya miatt érvénytelenséget megállapítani súlyosan jogsértő.

Az elsőként benyújtott („Külterületi helyi közutak fejlesztése, VP6-7.2.1.1-21 Bojt 073/hrs közterületi mezőgazdasági bekötőút utépítés” – Bojt Község) referencia kapcsán azért nem szerepelt alvállalkozóként a publikus adatok között, mert az eredmény tájékoztatóban, illetve a megkötött szerződésben csak az ajánlat benyújtásakor ismert alvállalkozók szerepelnek.

Nem világos a kérelmező számára, hogy ajánlatkérő milyen adatok alapján jutott arra a következtetésre, hogy a referencia-igazolásban rögzített valós mennyiség (1987,43 m) helyett kérelmező csak „kb. 600 méter” utépítést teljesíthetett. Az ajánlatkérő nem rendelkezik információval a felek közötti vállalkozási szerződés pontos tartalmáról, kereskedelmi feltételeiről. Amint az bevett gyakorlat a kivitelezések vonatkozásában, a bemutatott építési beruházás során az építőanyagot (mely köztudottan a kivitelezési érték döntő többségét alkotja) a fővállalkozó biztosította, az alvállalkozó teljesítése a számlaérték alapján így az nem vethető össze a fővállalkozói teljesítés értékével.

Amennyiben az ajánlatkérőnek további kétsége merült fel a referencia megfelelőségével kapcsolatban, további felvilágosítás kérést kellett volna intéznie ajánlattevő felé. Ugyanakkor az ajánlatkérő nem terjeszkedhet túl a törvényi kereteken az igazolások vizsgálata során.

A kérelmező által önkéntesen becsatolt, másik (Külterületi helyi közutak fejlesztése és csapadékvíz elvezetés kiépítése – Dombrád Község) referencia esetében még csak felvilágosításkérést sem intézett ajánlatkérő kérelmező felé és úgy állapította meg, hogy a teljesítés mennyisége nem a másik fél által kiállított referenciaigazolásban megfelelő mértékű. Ajánlatkérő a felek közötti szerződés tartalmának ismeretének hiányában nem tudhatja az építőanyag biztosának módján túl azt sem, hogy az alapszerződés nem utépítési feladatait, esetlegesen nem a fővállalkozó végezte-e saját teljesítésében. Ezen alapinformációk hiányában nem lehet következtetést levonni arra vonatkozóan, hogy az összteljesítés adott százalékos aránya pontosan hány méter tényleges utépítési tevékenységet fed le.

29. A kérelmező megsértett rendelkezésként a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdés, 71. §, 72. § (3) bekezdés, 80. § (3) bekezdés, 73.§ (1) bekezdés d) pontja, 73.§ (2) bekezdés megsértését jelölte meg. Kérte, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg jogsértést, semmisítse meg az összegezést, és írja elő az ajánlatkérőnek, hogy a kérelmezőt hirdesse ki az eljárás nyerteseként, aki ennek megfelelően módosítsa az összegezést. Ügyvédi munkadíj címén 500.000.-Ft megfizetésére kérte az ajánlatkérőt kötelezni.

30. Az ajánlatkérő észrevételére nyilatkozva a kérelmező előadta, hogy az ajánlatkérő sem tartalmi, sem formai szempontból nem tett eleget a törvény előírásainak. Az előzetes vitarendezésre adott válaszában csupán a kérelem elutasításáról szólt. A válasznak ki kellett volna terjednie azon kérelmi elemekre, melyeknek helyt adott. Az a tény, hogy esetlegesen törölte a módosított összegezésből az adott érvénytelenségi okot, nem jelenti azt, hogy eleget tett a törvényi előírásoknak, tekintettel arra, hogy azt indokolni is szükséges.

31. Az aránytalanul alacsony ár miatti érvénytelenség körében, az ajánlatkérői észrevételre reagálva kijelentette:

31.1. Az ajánlatkérő önkényesen, objektív ok, indok nélkül jelenti ki, hogy egy adott termék vagy szolgáltatás meghatározott áron nem szerezhető be. Az érvénytelenség megállapítása, konkrét adatok, objektíven értékelhető információk hiányában (pl. összehasonlító árak, más árajánlatok) súlyosan jogsértő az ajánlat érvénytelenségének megállapítása.

A kérelmező az építőanyagok ajánlati ára alátámasztása érdekében csatolta az ajánlati árát megalapozó árajánlatot, amely mind a termék árát, mind a rakodási és szállítási költséget is tartalmazta. Az ajánlatot kiállító vállalkozás tevékenységi köre ezt lefedi. A cégek rokoni kapcsolatai irreleváns adatok a kivitelezés szempontjából. Az árajánlatot kiállító gazdasági társaság cégkivonata szerint jogszerűen működik, ellene hatósági és egyéb eljárás nincs folyamatban, szerepel a köztartozásmentes adózók adatbázisában is. Mindezen tények alapján az ajánlatkérő ezzel ellentétes és erre részben alapított érvelése nem foghat helyt.

31.2. A CAT D5 dózer bérleti óradíjára vonatkozóan a kérelmező megismételte az előzetes vitarendezési kérelmében szereplő levezetését és indokolását.

31.3. A kérelmező a kiegészítő árindoklás során megadta azt a százalékos adókulcsot (2%), amivel a szóveges árindoklásának utolsó előtti oldalán szereplő forint összegben megadott értéket kiszámította. Egyebekben jelezte a kérelmező, hogy az adókulcs – ajánlatkérő állításával ellentétben – egy fix százalékos érték, melyet nem a gazdasági szereplőknek kell kalkulálnia. Az iparüzési adó maximumát jogszabály határozza meg, amelynek ezen kereten belüli mértékét a helyi önkormányzat rendeletben rögzíti. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tett észrevételében már távolról sincs páthuzamban a kiegészítő indoklás kérésében kérelmező felé megfogalmazott kérésével, valamint az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezésben általa megadott érvénytelenség indokokkal, amelyet az összegezés az alábbiak szerint tartalmazott:

„Feltett kérdés:

„4. Az iparüzési adó mértéke 2023. január 1-jétől 2%, ami nem támasztja alá AT ezen tételre vonatkozó adatát. AT nem indokolta meg, hogy az általa kalkulált adókulcs hogyan került kiszámításra.

Adott válasz:

Ajánlattevő nem érti, hogy Ajánlatkérő hogyan kalkulált.

Ajánlatkérői megállapítás: Tehát jelen esetben sem került konkrét válasz vagy számszaki kimutatás megadásra vagy hivatkozás a korábbi árindoklás releváns sorára.”

A kérelmező a kiegészítő indoklás keretében a feltett kérdésnek megfelelő választ megadta, továbbá jelezte azt is, hogy a kérdés nem egyértelmű. A jogorvoslati észrevétel nem szolgálhat arra, hogy az ajánlatkérő az esetlegesen pontatlanul megfogalmazott árindokoláskérést itt igazítsa ki, vagy az érvénytelenség indokát érdekeinek megfelelően korigálja.

31.4. Az árindokoláskérésében az ajánlatkérő nem jelölte meg milyen dokumentummal tekinti alátámasztottnak elfogadni a 2 db négytengelyes tehergépkocsi rendelkezésre állását. A kérelmező alappal vélelmezte ez eddig kialakult joggyakorlatnak megfelelően, saját nyilatkozata is elegendő a rendelkezésre állás igazolásához.

31.5. Az ajánlatkérő a kiegészítő indokláskérés keretében nem fogalmazott meg konkrét elvárást, nem kérte az „Egyéb költség” kategóriába tartozó költségek teljes körű részletezését, így erre tekintettel is érthetetlen, hogyan alapozhat erre érvénytelenséget. A kérelmező az „Egyéb költség” kategóriába – mint ahogyan azt a felsorolás is jól mutatta – a máshová nem sorolható költségeket tüntette fel. A kivitelezéshez kapcsolódó egyéb jellegű előre nem látható költségek fedezetére szolgál az e pontban konkrétan nem nevesített költségek és a soron feltüntetett összesen költségek közötti különbség. Az árindokolás megalapozottságának megítélését semmiben nem befolyásolja, hogy kérelmező az árképzése során kellő körültekintést és tervezést tanúsítva többletköltséget számított fel előre nem látható kiadások fedezetére.

31.6. Az ajánlatkérő az építőanyagra adott ajánlati árat azért tekintette kétségesnek, mert az ajánlatot adó (V. M. Kft.) nem építőanyagkereskedő, másrészt személyi összefüggés áll fenn a közte és a kérelmező között.

Az ajánlatot kiállító vállalkozás a cégkivonata szerint 4673 '08 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem tevékenységi körre is rendelkezik, így építőanyag kereskedői jogosultsága nem kérdőjelezhető meg. Az ajánlattevők beszállítói köre, partnerei, rokon kapcsolatai irreleváns adatok a kivitelezés szempontjából. Amennyiben az ajánlatkérő érvelését jogszerűnek fogadják el, egy építőipari vállalkozás kvázi nem vásárolhatna építőanyagot olyan kereskedőtől, melynek vezető tisztségviselője tag az építőipari vállalkozásban. Ez jogi nonszensz, amely a Kbt. rendelkezéseit is sérti, de alapvető versenyjogi vetületei is vannak, nem beszélve a polgári jogi és alaptörvényi vonatkozásairól.

31.7. A benyújtott gépbérleti keretszerződés kétséget kizáró módon alátámasztja az ajánlat megalapozottságát. Árazásának felülvizsgálatára és módosítására az ajánlatkérő nem kérheti a szerződött feleket, amely egyéb iránt a szerződéskötési szabadság alapelvébe is ütközne.

Az ajánlatkérő gyakorlatilag a szerződéses ár módosítását várta volna el szerződő felektől, úgy, hogy nem részese a szerződéses jogviszonynak. A kérdéses szerződés változatlan tartalommal jelen időpontban is hatályban van és a szerződő felek nem kívánnak módosítani az ott megállapított áron.

32. A kérelmező minden rendelkezésre álló dokumentumot az ajánlatkérő rendelkezésre bocsátott, amennyiben továbbra is kétsége merül föl az adattartalommal illetően, a Vajda Mélyépítő Kft.-től illetve az önkormányzati szervtől történő információ kérése lett volna a megfelelő jogi eszköz a kétségek eloszlatására.

33. Az alkalmasság igazolására becsatolt referenciák kapcsán – fenntartva minden ott kifejtett álláspontját – megismételte a jogorvoslati kérelemben, illetve az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltakat.

Az ajánlatkérő észrevétele

34. Az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelemre tett észrevételében az első kérelmi elem kapcsán hivatkozott arra, hogy az abban kifogásoltakat az eljárást lezáró döntésben foglalt érvénytelenségi okok közül törölte, ezáltal az előzetes vitarendezési kérelem ezen pontjának az ajánlatkérő helyt adott. Ezen módosítás megjelenítésre került a módosított összegezésben is.

35. Az ajánlat aránytalanul alacsony árra alapított érvénytelenségének vitatása kapcsán az alábbiakat adta elő:

35.1. Fenntartotta, hogy az árajánlat aránytalanul alacsony anyagárakat tartalmaz (THK 0/32 kavics, M 80 zúzottkő, M 22 zúzottkő) a jelenleg elérhető piaci árakhoz és más ajánlattevők ajánlati árához képest. Ezen megállapítás a bíráló bizottság műszaki-szakmai szakértelemmel rendelkező (beszerzés tárgya szerinti) szakértőjével (aki több évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkezik mélyépítési beruházásokban) történt konzultáción alapul. Ismét hivatkozott az ajánlatot adó vállalkozás (V. M. Kft.) és a kérelmező személyközi összefonódására, amely kétséggé teszi ajánlatkérő számára a teljesíthetőséget. Továbbá arra, hogy a V. M. Kft. 2022. évi beszámolója a törvényes határidőig nem került közzétételre, így megkérdőjelezhető, hogy az említett gazdasági szereplő tevékenysége jogszerű-e, ezáltal az építőanyagokra/gépekre benyújtott iratainak az elfogadhatósága is kétséges, ezáltal figyelembe nem vehető.

35.2. E pontban is hivatkozott a fenti döntésekre, valamint a D.278/16/2022. és D.490/21/2022. számú döntőbizottsági határozatokra, és Fővárosi Törvényszék a 3. Kf. 650.120/2014/8. számú ítéletére. Mindezek alátámasztják az érvénytelenség megállapítását. A kérelmező az árindokolás keretében becsatolta a L. D. É. Kft.-vel 2023. június 29. napján kötött gépbérleti előszerződését a CAT D5 dózer tekintetében. A szerződés szerint ennek bérleti díja ... Ft/óra. A piaci ár azonban kb. 14.000-18.000 Ft/óra, amely jóval magasabb, mint az ajánlattevő által csatolt bérleti előszerződésben foglalt ár. Ezen lényeges árkülönbség – valamint az erre vonatkozó megfelelő indokolás hiánya – miatt nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződésszerű teljesítés ezen az áron lehetséges.

35.3. Az ajánlatkérő azon érvénytelenségi okot is továbbra fenntartja, hogy nem került konkrét válasz vagy számszaki kimutatás megadásra vagy hivatkozás a korábbi árindokolás releváns sorára, amelyben a kérelmező konkrét, számszaki adatokkal levezette volna, hogy a 2%-os iparüzési adóval kalkulált összeget hogyan állapította meg.

35.4. A kérelmező feltételezésével ellentétben nem a szerződés értelmezési kérdéseiről van szó. Az ajánlatkérő egy szerződésnek a tartalma tekintetében csak az abban dokumentált és rögzített információkat tudja figyelembe venni. A benyújtott keretszerződés tartalmát nem értelmezheti tágabb vagy szűkebb értelemben. Csak az abban foglaltakat veheti figyelembe, feltételezésekbe nem bocsátkozhat. Az ajánlatkérő arról kívánt meggyőződni, hogy a 2 db négytengelyes tehergépkocsi a keretszerződés alapján a kérelmező rendelkezésére fog-e állni. Ehhez nem szükséges a szerződés módosítása, a bérbeadó fél egyoldalú nyilatkozata éppen elegendő lett volna ahhoz, hogy az ajánlatkérő objektív módon meggyőződhessen a gépek rendelkezésre állásáról. E pontban is hivatkozott a V. M. Kft. beszámoló letétbehelyezésének hiányára, és a teljesítéssel kapcsolatos ebből fakadó kétségeire.

35.5. Az ajánlat „Egyéb költség” tétele kapcsán továbbra is fenntartja álláspontját, miszerint árindokolás keretében példálózó jellegű felsorolás nem fogadható el árindokolás keretében, mivel az nem feleltethető meg az objektív indokolás kötelezettségének. Az indoklásban szerepeltetett „Egyéb költség” összege továbbra sem egyezik meg az ezen pontnál részletezett költségek összegével. A hivatkozott költség nem került megfelelően alátámasztásra az ajánlatkérő felszólítása ellenére sem. Konkrét tényadatok nem kerültek bemutatásra, a példálózó jelleg nem tekinthető konkrét számszaki levezetésnek.

35.6. A kérelmező benyújtott indokolása részeként a V. M. Kft. árajánlatát nyújtotta be az ajánlati ára alátámasztására, amely gazdasági szereplőnek a kérelmező ügyvezetője szintén tagja, ezáltal az ajánlatkérő nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződészerű teljesítés ezen az áron lehetséges.

A kérelmező arra hivatkozott, hogy az építőanyag szállító tőle független piaci szereplő, ezáltal nem ismeri a belső működését. Ezen hivatkozás tekintettel a tulajdonosi körben lévő átfedésre szintén nem lehet jogszerű.

Az ajánlatkérő kifejezetten egységár elemzést kért a kérelmezőtől, az ajánlati ár megalapozottságának vizsgálata körében. Ennek a kérésnek a kérelmező nem tett eleget.

E pontban is hivatkozott a V. M. Kft. beszámoló letétbehelyezésének hiányára, és a teljesítéssel kapcsolatos ebből fakadó kétségeire.

35.7. A kérelmező téves feltevése ellenére az ajánlatkérő jogi ismeretei nem megkérdőjelezhetők. A benyújtott bérleti szerződés a piaci árakhoz képest alacsony bérleti díjakat tartalmaz. Az ajánlatkérőnek kötelessége volt meggyőződni a megajánlott ár megalapozottságáról. A bérleti szerződés megkötésének dátuma 2022. február 1. napja, így a kérelmező a bérbeadó nyilatkozata nélkül nem jelentheti ki, hogy az abban foglalt árakat továbbra is fenntartja. Az ajánlatkérő a bérbeadótól írásos nyilatkozatot nem kapott erre vonatkozóan. E pontban is hivatkozott a V. M. Kft. (bérbeadó) beszámoló letétbehelyezésének hiányára, és a teljesítéssel kapcsolatos ebből fakadó kétségeire.

36. Az ajánlatkérő az alkalmassági követelmény nem megfelelő igazolására alapított érvénytelenségi okot is fenntartotta. Megismételte a módosított összegezésben erre vonatkozóan (Határozati tényállás 21. pont, „További érvénytelenségi ok” alatt) megtett indokolását.

37. Az ajánlatkérő észrevétele pontjaiban hivatkozott a D188/2022. számú döntőbizottsági határozatra, és a Székesfehérvári Törvényszék a 2.Kf.10/2017/4. számú ítéletére. Ezek alátámasztják, hogy az ajánlatkérő tágabb vizsgálódási körben vizsgálhatja az aránytalanul alacsony árat. Hivatkozott továbbá a D.278/16/2022. és D.490/21/2022. számú döntőbizottsági határozatokra is, és Fővárosi Törvényszék a 3. Kf. 650.120/2014/8. számú ítéletére. Mindezek alátámasztják az érvénytelenség megállapítását, illetve az annak megállapítása során lefolytatott ajánlatkérői eljárás jogszerűségét.

38. Az ajánlatkérő fentiekre tekintettel az érvénytelenségi okokat továbbra is fenntartotta, mivel a kérelmező ajánlati ára nem megalapozott és objektív módon nem került alátámasztásra. Kérte a jogorvoslati kérelem, mint alaptalan elutasítását.

39. További észrevételében – változatlanul fenntartva minden korábbi észrevételét – kifejtette még, hogy:

- az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszuk nem csak a kérelem elutasításáról rendelkezik, a válasz egyértelműen kitér a kérelem azon elemére, amelynek helyt adott;
- az L.D.É. Kft. által adott ... Ft/ó ár továbbra sem helytálló, mivel a CAT D5 LGP dózer jelenlegi piaci ára a műszaki szakértő véleménye szerint kb. 14.000 forint üzemanyag és kezelőszemélyzet nélkül;
- az iparüzési adóval kapcsolatban az a konklúzió, hogy az érvénytelenségi ok a konkrét adatok hiánya és a rendelkezésre álló dokumentumok tartalmával ellentétes következtetések levonása nem helytálló, hiszen az árindoklásban számszerűsítve volt helytelenül az iparüzési adó mértéke, a kiegészítő árindokoláskérésre pedig nem érkezett konkrét válasz;
- a 2 db négytengelyes tehergépkocsi kapcsán a konklúzió, hogy az érvénytelenségi ok a konkrét adatok hiánya és a rendelkezésre álló dokumentumok tartalmával ellentétes következtetések levonása nem helytálló, hiszen az árindoklás mellékleteként becsatolt gépbérleti szerződés nem tartalmaz darabszámot, a kiegészítő árindokoláskérésre pedig nem érkezett konkrét válasz vagy módosított szerződés;
- az „Egyéb költség” tétel esetében a konklúzió, hogy az érvénytelenségi ok a konkrét adatok hiánya és a rendelkezésre álló dokumentumok tartalmával ellentétes, nem helytálló, hiszen az árindoklásban három tétel nélküli összeg volt felsorolva, majd összesítve Egyéb költség néven. Az összesített érték nem adta ki a három tétel összegét, a kiegészítő árindokoláskérésre pedig nem érkezett konkrét válasz csak egy megállapítás, miszerint példálózó jellegűt adtak meg, amire viszont árindokolást nem lehet alapozni.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

40. A Döntőbizottság elsőként rögzíti, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmét akként taglalta, hogy „1. kérelmi elem” és „további kérelmi elemek”. A Döntőbizottság a kérelmi elemek számának tisztázása érdekében a kérelmezőt hiánypótlásra szólította fel, aki ezt követően 9 kérelmi elemet jelölt meg. A 9 kérelmi elemből 8 kérelmi elemben azonban az ajánlatának érvénytelenítését sérelmezte. A Kbt. 3. § 16. pontja értelmében a kérelmező ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez.

Fentiek miatt a Döntőbizottság – a jogorvoslati kérelem és a hiánypótlás tartalma alapján – két kérelmi elemet különített el:

- a Kbt. 80. § (3) bekezdésének kérelmező által állított megsértését, mert az ajánlatkérő nem adott teljes körűen választ a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére;
- a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdés, 71. §, 72. § (3) bekezdés, 73.§ (2) bekezdése kérelmező által állított megsértését, mert az ajánlatkérő jogszerűtlenül érvénytelenítette a kérelmező ajánlatát a módosított összegezésben feltüntetett okokból.

41. A Döntőbizottságnak az első kérelmi elem alapján abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre adott válasza megfelelt-e a Kbt. 80. § (3) bekezdésnek.

42. A Döntőbizottság az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel döntése során.

A Kbt. 80. § (3) bekezdése:

„(3) Az előzetes vitarendezési kérelmet az EKR-ben kell megküldeni az ajánlatkérő részére, aki a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a vitarendezést kérelmezőt a kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül az EKR-ben tájékoztatja, továbbá az

előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi - általa ismert - ajánlattevőjét vagy részvételre jelentkezőjét is tájékoztatja.”

43. A kérelmező az ajánlatkérő eljárását azért tartotta a fenti rendelkezésekbe ütközőnek, mert „több kérelmi elem vonatkozásában nem adott választ ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem tekintetében.” A kérelmi elemben (a hiánypótlást követően is) konkrétan azonban csak egy elemet emelt ki konkrétan vitarendezési kérelméből („A teljesség igénye nélkül, példának okán...”), a 4 fő betanított munkás, a 2 fő tehergépkocsi vezető, és a 6 fő gépkezelő személyi állomány munkabér költségének alátámasztása körében előadottakat. Sérelmezte, hogy erre az ajánlatkérő a Kbt. 80. § (3) bekezdésének megfelelően a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül nem tájékoztatta válaszában.

Hivatkozott a Döntőbizottság joggyakorlatára, illetőleg a bíróságok ítélkezési gyakorlatára is miszerint az előzetes vitarendezési kérelem valamennyi eleme tekintetében köteles az ajánlatkérő megindokolni, hogy milyen okból utasítja el, illetve ad helyt az előzetes vitarendezési kérelem adott elemének. Az ajánlatkérő azonban jogsértően járt el, amikor az előzetes vitarendezési kérelem bizonyos elemeire tekintettel nem közölte álláspontját a kérelmezővel.

44. A Döntőbizottság az előzetes vitarendezésre adott ajánlatkérői válasz tartalma alapján megállapította, hogy a kérelmező által konkrétan megjelölt (előzetes vitarendezésben előadott) kérelmi elemre az ajánlatkérő valóban nem fejtette ki – azt elutasító vagy annak helytadó – álláspontját. Mindazonáltal a 2023. november 9. napján módosított összegezésében már nem szerepeltette az aránytalanul alacsony ár miatti érvénytelenség okai között a kérdéses érvénytelenségi indokot. Az ajánlatkérő tehát helyt adott a kérelmező előzetes vitarendezési kérelme ezen pontjának, azonban erre vonatkozó álláspontját magában az előzetes vitarendezési kérelemben nem közölte. Az ajánlatkérő ugyanakkor a másik, az előzetes vitarendezési kérelem üzemanyagára vonatkozó pontját is elfogadta, de arra vonatkozóan tett utalást az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában.

45. A Döntőbizottság fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő eljárása valóban nem felelt meg teljes mértékben a Kbt. 80. § (3) bekezdésének, mert bár a kérelmező álláspontját elfogadta, erről külön az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszban nem tájékoztatta, hanem az összegezését módosította a kérelmezői kifogásoknak helyt adva. A kérelmezőt azonban e tekintetben közvetlen érdeksérelem nem érte, ajánlatának ajánlatkérő által állított érvénytelenségét – a változatlanul fenntartott további indokok miatt – ez a mulasztás érdemben nem érintette.

46. A Döntőbizottságnak a második kérelmi elem kapcsán abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenítése megfelelően alkalmazta-e a Kbt. vonatkozó rendelkezéseit.

47. A Döntőbizottság az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel döntése során.

A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja:

„(1) Az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki

i) az adott eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése során a valóságnak nem megfelelő adatot szolgáltat (a továbbiakban: hamis adat), illetve hamis adatot tartalmazó nyilatkozatot tesz, vagy a közbeszerzési eljárásban előzetes igazolásként benyújtott

nyilatkozata ellenére nem tud eleget tenni az alkalmasságot, a kizáró okokat vagy a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumokat érintő igazolási kötelezettségének (a továbbiakban együtt: hamis nyilatkozat), amennyiben

ia) a hamis adat vagy nyilatkozat érdemben befolyásolja az ajánlatkérőnek a kizárásra, az alkalmasság fennállására, az ajánlat műszaki leírásnak való megfelelésére vagy az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntését, és

ib) a gazdasági szereplő szándékosan szolgáltatott hamis adatot vagy tett hamis nyilatkozatot, vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett egyértelműen fel kellett volna ismernie, hogy az általa szolgáltatott adat a valóságnak, illetve nyilatkozata a rendelkezésére álló igazolások tartalmának nem felel meg;”

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése:

„(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelését ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.”

A Kbt. 71. § (1)-(8), (10) bekezdése:

„(1) Az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

(2) A hiánypótlásra vagy a felvilágosítás nyújtására vonatkozó felszólítást az ajánlatkérő a többi ajánlattevő vagy részvételre jelentkező egyidejű értesítése mellett közvetlenül köteles az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező részére megküldeni, megjelölve a határidőt, továbbá a hiánypótlási felhívásban a pótlendő hiányokat.

(3) A hiányok pótlása csak arra irányulhat, hogy az ajánlat vagy részvételi jelentkezés megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. A hiánypótlás során az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben szereplő iratokat - ideértve a 69. § (4)-(5) bekezdése szerint benyújtandó dokumentumokat is - módosítani és kiegészíteni is lehet.

(3a) Az ajánlati biztosíték 54. § (2) bekezdés szerinti rendelkezésre bocsátása vonatkozásában hiánypótlásra van az ajánlattevőnek lehetősége, ha az ajánlatában a biztosítékra vonatkozó igazolást nem csatolja, vagy nem az előírt formában csatolja, de a biztosíték rendelkezésre bocsátása az előírásoknak megfelelően megtörtént vagy a biztosíték kötelezettje garanciavállalás esetén a garanciavállaló nyilatkozatot, készfizető kezesség biztosítása esetén a kezességvállaló nyilatkozatot vagy a biztosítási szerződés alapján a készfizető kezességvállalást tartalmazó kötelezvényt az ajánlati kötöttség beálltaig kiállította.

(4) Ha az ajánlatkérő megállapítja, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az alkalmasság igazolásához olyan gazdasági szereplő kapacitásaira támaszkodik, vagy olyan alvállalkozót nevezett meg, amely a 62. § (1) bekezdése szerinti, vagy - ha az ajánlatkérő előírta - a 63. § szerinti kizáró ok hatálya alatt áll, akkor a kizáró okkal érintett gazdasági

szereplő kizárása mellett hiánypótlás keretében felhívja az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt a kizárt helyett szükség esetén más gazdasági szereplő megnevezésére, kivéve ha az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés a 73. § (1) bekezdés c) pontja szerint érvénytelen.

(5) Amíg bármely ajánlattevő vagy részvételre jelentkező számára hiánypótlásra vagy felvilágosítás nyújtására - a (2) bekezdés szerinti felszólításban, illetve értesítésben megjelölt - határidő van folyamatban, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező pótolhat olyan hiányokat, amelyekre nézve az ajánlatkérő nem hívta fel hiánypótlásra. Amennyiben a hiánypótlási felszólítás az ajánlatkérő 69. § (4) bekezdése szerinti felhívására benyújtott dokumentumokra vonatkozik vagy a hiánypótlási felhívás a 80. § (4) bekezdése alapján történik, csak a hiánypótlásra felhívott ajánlattevő vagy részvételre jelentkező élhet az e bekezdésben szabályozott, önkéntes hiánypótlás lehetőségével.

(6) Az ajánlatkérő köteles újabb hiánypótlást elrendelni, ha a korábbi hiánypótlási felhívás(ok)ban nem szereplő hiányt észlelt. Nem köteles az ajánlatkérő újabb hiánypótlást elrendelni, ha a hiánypótlással az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az ajánlatban vagy a részvételi jelentkezésben korábban nem szereplő gazdasági szereplőt von be az eljárásba, és e gazdasági szereplőre tekintettel lenne szükséges az újabb hiánypótlás, feltéve, hogy a közbeszerzési dokumentumokban feltüntette, hogy ilyen esetben nem - vagy csak az általa meghatározott korlátozással - rendel el újabb hiánypótlást. A korábban megjelölt hiány a későbbi hiánypótlás során már nem pótolható.

(7) Az ajánlatkérő kizárólag az (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint és csak olyan felvilágosítást kérhet, amely az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálása érdekében szükséges.

(8) A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

[...]

(10) Az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása az e §-ban foglaltaknak megfelel. A (3) vagy (8)-(9) bekezdés rendelkezéseinek megsértése esetén, vagy ha a hiánypótlást, felvilágosítás megadását nem, vagy nem az előírt határidőben teljesítették, kizárólag az eredeti ajánlati vagy részvételi jelentkezési példányt lehet figyelembe venni az elbírálás során.”

A Kbt. 72. § (1), (3)-(4) bekezdése:

„(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

[...]

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár

megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.”

73. § (1) bekezdés d) pont:

„(1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

d) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést;”

A Kbt. 73. § (2) bekezdése:

„(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

48. A Döntőbizottság előre bocsátja, hogy az aránytalanul alacsony ár és egyéb teljesíthetetlen vállalás körében az ajánlatkérő – ha felmerül benne az ajánlati ár aránytalanul alacsony mivolta, illetve az ajánlatban tette vállalások teljesíthetőségének kétsége – nem csupán jogosult, hanem köteles újabb (kiegészítő) árindokoláskéréssel élni. Ugyanezen logika mentén kell az ajánlattal összefüggő hiányosságok, nem egyértelmű kijelentések tisztázása érdekében a hiánypótlás és felvilágosításkérés eszközeivel is élnie, annak jogszabályi korlátai között. A hiánypótlási felhívással, illetve felvilágosításkéréssel, valamint a (kiegészítő) árindokoláskéréssel szemben is alapvető elvárás, hogy az tartalmában egyértelmű és világos felhívás legyen, ezáltal alkalmas arra, hogy az ajánlatkérőben felmerült, az ajánlat teljesíthetőségével, illetve az ajánlatban szereplő nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázásával kapcsolatosan felmerült kétségeket eloszlathassa. Az ajánlattevő kötelezettsége, hogy az ilyen módon megfogalmazott jogszerű ajánlatkérői kéréseket, kérdéseket teljesítse, illetve megválaszolja, a kért dokumentumokat csatolja.

A Döntőbizottság töretlen és egységes gyakorlatot alakított ki abban is, hogy a hiánypótlás és felvilágosításkérés, illetve a (kiegészítő) árindokolás eszközével az ajánlatkérő nem csupán egyszer élhet, hanem azt akár többször is igénybe lehet/kell is vennie, ha az ajánlati ár/ajánlatban tett valamely vállalás számára továbbra is kétséges, avagy az ajánlatban szereplő nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében a szükséges. Eljárását tehát addig kell folytatnia, ameddig a kapott információk alapján az ajánlati ár, illetve az ajánlatban tett vállalás teljesíthetőségéről vagy annak ellenkezőjéről kétségtelenül meg nem győződik, az ajánlat kérdéses tartalmi eleme tisztázásra nem kerül.

A hiánypótlás és felvilágosításkérés, illetve a (kiegészítő) árindokolások kérése azonban nem lehet parttalan, nem irányulhat arra, hogy az ajánlattevőt újabb és újabb olyan adatok, információk és dokumentumok megadására kényszerítse, amelyek az ajánlat érvénytelenségének megállapításához közvetlenül nem kapcsolódnak.

49. A Döntőbizottság elsőként az ajánlatkérő módosított összegezése alapján az aránytalanul alacsony árra alapított érvénytelenségi okokat vizsgálta meg.

49.1. Az ajánlatkérő az érvénytelenség egyik okának azt tekintette, hogy az építőanyag (THK 0/32 kavics, M 80 zúzottkő, M 22 zúzottkő) ajánlatban szereplő árai a piaci árnál

alacsonyabbak. Ezt az ajánlatkérő a műszaki szakértő véleményére alapozta, amely lényegében csak azt a kijelentést tartalmazta, hogy a megajánlott árak nem a körülbelüli piaci árak, továbbá nem közismert beszállítóktól származnak. Ezzel szemben mutatott fel a kérelmező ajánlatában – a Vajda Mélyépítő Kft.-től (V. M. Kft.) – származó konkrét beszállítói árajánlatot. Ennek kétségbevonhatóságát az ajánlatkérő két okkal indokolta. Egyrészt, hogy a kérelmező és V. M. Kft. között személyi összefüggés áll fenn, másrészt, hogy a V. M. Kft. nem építőanyagkereskedő.

A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint az ajánlati ár megalapozottsága pusztán azon alapon megkérdőjelezhető lenne, mert az ajánlatot tevő gazdasági szereplő (cég) valamely tagja vagy vezető tisztségviselője egyúttal az ajánlati ár kialakításánál beszállítóként figyelembe vett, árajánlatot adó másik cégben is tag vagy vezető tisztségviselő. A kérelmező és az árajánlatot adó gazdasági szereplők önálló jogi személyiséggel rendelkeznek, és utóbbi szereplő árajánlatának pusztán azon alapon történő kizárására, mert e cégek között személyi összefüggés van, nincs jogi lehetősége az ajánlatkérőnek. Az ajánlati ár teljesíthetőségét az ajánlatkérő tehát arra a feltételezésre alapította, amely szerint a cégek közötti személyi összefüggésből következhet a beszállítói ár viszonylagossága.

A másik, az ajánlati ár teljesíthetőségének kétségességét alátámasztó ajánlatkérői indokról a Döntőbizottság tényszerűen megállapította, hogy nem felel meg a valóságnak. A nyilvános és közhiteles cégszolgálatok szerint a V. M. Kft. rendelkezik a 4673 '08 Fa-, építőanyag-, szaniteráru-nagykereskedelem tevékenységi körrel, ahogy azt kérelmező folyamatosan állította.

Az ajánlatkérő fentiek alapján maga fogalmazott úgy összegezésében, hogy nem tud kétséget kizáróan meggyőződni az ajánlati ár ezen részében alátámasztott és a szerződészerű teljesítés ezen az áron lehetséges, továbbá az árajánlat megalapozottsága megkérdőjelezhető. Ennek ellenére a beszállítói ár alátámasztására, azaz saját kétségeinek pro/kontra elosztatására alkalmas, további alátámasztást vagy dokumentumot korábban nem kért.

49.2. Az ajánlatkérő másik érvénytelenségi indoknak a CAT D5 dózer gépbérleti óradíját szintén a piaci ár (14.000-18.000.-Ft) alattnak tekintette, az azt rendelkezésre bocsátó bérleti szerződésben szereplő óradíj alapján. Az ajánlatkérő ezt a megállapítását a műszaki szakértő véleményére alapozta, amely lényegében csak azt a kijelentést tartalmazta, hogy a szerződéses ár nem a piaci ár (14.000-18.000.-Ft). A kérelmező levezette (üzleti titokká nyilvánított) árindokolásában („Bedő 025. árindoklás MÓD korrigált.xls”, „Bedő 030. árindoklás MÓD korrigált.xls”) hogy az óradíj valamennyi költséget figyelembe véve a piaci árral közel egyező. A szerződéses óradíj pedig önmagában csak a gépre vonatkozik. Az ajánlatkérő ezt a levezetést nem kifogásolta, egyes tételeit nem kérdőjelezte meg, ellenben összegezésében továbbra is arra hivatkozott, hogy a szerződésben szereplő óradíj nem a piaci árazásnak megfelelő. Ugyanakkor az összegezésben e pontnál is rögzítette, hogy „nem tud kétséget kizáróan meggyőződni arról, hogy az említett tételek ajánlati ára megfelelően alátámasztott és a szerződészerű teljesítés ezen az áron lehetséges.”

49.3. Az ajánlatkérő szintén érvénytelenségi oknak tekintette, hogy az árajánlatban szereplő iparüzési adó kalkulációjára a kérelmező nem adott konkrét választ, számszaki kimutatást. A Döntőbizottság e tekintetben megvizsgálta a közbeszerzés dokumentumait, amelyek alapján a következőket állapította meg.

Az ajánlatkérő első alkalommal 2023. augusztus 30. napján a kiegészítő árindokoláskérésben kérdezett rá az ajánlatban szereplő iparüzési adó mértékére. Utalt annak mértéke változására (1 helyett 2%) és arra, hogy a kérelmező nem indokolta meg hogyan kalkulálta ki annak összegét. Majd azt a konkrét kérést intézte a kérelmezőhöz, hogy „Legyen szíves

megindokolni, hogy miért 1%-ot számolt.” A kérelmező 2023. szeptember 4. napján adott (üzleti titokká nyilvánított) árindokolásában válaszként azt adta, hogy nem 1%-kal, hanem 2%-kal számolt. Az ajánlatkérő ezt követően a 2%-os mértékű iparüzési adó összegének számszaki levezetését már nem kérte a kérelmezőtől, ellenben az összegezésben annak hiánya alapján tekintette ez okból is érvénytelennek a kérelmező ajánlatát.

A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérő az árindokoláskérésben abban a feltételezésben volt, és annak tükrében hiányolta a kérelmező kalkulációját, hogy az 1%-os iparüzési adóval számolt. Ezt a kérelmező azonban egyértelműen cáfolta, mert állítása szerint a 2%-os mértékkel tette meg ajánlatát. A felek kölcsönösen nem értették egymás következtetéseinek számszaki alapját. A kétség eloszlatására további (kiegészítő) árindokoláskérés lett volna indokolt, azaz a kérelmező egyértelmű felhívása arra, hogy ha ellenben az 1 helyett 2%-os iparüzési adóval számolt, azt számszakilag külön vezesse le.

49.4. Az ajánlatkérő további érvénytelenségi oknak tekintette, hogy az ajánlat szerinti 2 db négytengelyes tehergépkocsi helyett a kérelmező csak egy rendelkezésre állását tudta igazolni a bemutatott gépbérleti keretszerződés alapján. A kérelmező arra hivatkozott, hogy a szerződés keretszerződés, amely darabszámot nem tartalmaz, és amely alapján több tehergépkocsi is igénybe vehető.

A Döntőbizottság megvizsgálta az (árindokolás részeként üzleti titokká nyilvánított) keretszerződést, amely alapján megállapította, hogy abban darabszám valóban nem szerepel, hanem egyes gépeszközök kerülnek megnevezése – típusszám és funkció szerint, de egyedileg nem azonosíthatóan –, amelyeket a bérlő rendelkezésre bocsát ft/óra áron. Arra vonatkozóan, hogy az egyes gépeszközökből egy vagy több darab van vagy lesz igénybe vehető, a szerződés adatot nem tartalmaz. E tekintetben a szerződés valóban nem egyértelmű. Ha azonban ebben az ajánlatkérőnek kétsége volt, további indokoláskérés lett volna indokolt a kérdés tisztázására.

49.5. Az ajánlatkérő kifogásolta és az érvénytelenség egyik okának tekintette, hogy az „Egyéb költség” összege nem egyezik az ezen belül felsorolt tételek összegével.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése írja elő az ajánlatkérő árindokoláskérelési kötelezettségét. A törvényhely kiemeli, hogy annak az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokra kell, egyben lehet vonatkozni. További megkötés, hogy az aránytalanul alacsony ár kérdése akkor lehet az árindokolás-kérés tárgya, ha az ár maga értékelési szempont, illetve valamely összetevője (áreleme) pedig csak abban az esetben, ha az önállóan értékelésre kerül. Mindezek megfelelően alkalmazandók és vonatkoznak a kiegészítő árindokoláskérés eszközére is, mint annak céljára és korlátaira.

A Döntőbizottság az ajánlati felhívás alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a teljes ajánlati árat kérte megadni és egyik értékelési szempontként annak nettó összegét határozta meg. Önállóan értékelendő árelemet nem. (Felhívás II.2.4.-2.7.)

Fentiek alapján, mint önállóan értékelésre nem kerülő árelemre vonatkozóan, az árindokoláskérés körében nem volt mód. Másrészt megállapítható, hogy a kifogásolt „Egyéb költség” összege az ajánlati ár alig több, mint 1%-a, amely mérték érdemben nincs kihatással az ajánlati ár teljesíthetőségének kérdésére, önmagában nem alapozza meg az aránytalanul alacsony árra alapított érvénytelenséget.

49.6. Az ajánlatkérő az árajánlattal kapcsolatban egységárelemzést is kért, illetve az ajánlati árat azért tekintette kétségesnek, mert a V. M. Kft. beszállítóval a kérelmező személyi összefüggésben áll. Ez okból nem fogadta el a kérelmező azon érvelését sem, hogy a beszállító harmadik fél belső árazását nem ismerheti. Továbbá szintén hivatkozott az építőipari kereskedői mivolt a hiányára.

A Döntőbizottság fentiek kapcsán ehelyütt – annak megisméltése nélkül – utal a 47.1. pontban már előadottakra. Kiemeli azonban, hogy az ajánlatkérő e pontnál is rögzíti annak tényét, hogy nem tud kétséget kizáróan meggyőződni az ajánlati ár ezen részében alátámasztott és a szerződés szerű teljesítés ezen az áron lehetséges, továbbá az árajánlat megalapozottsága megkérdőjelezhető.

49.7. Az aránytalanul alacsony ár körében utolsó érvénytelenségi okként az ajánlatkérő a kérelmezőnek a V. M. Kft-vel kötött gépbérleti szerződés árának felek általi aktualizálását hiányolta. A kérelmező a polgári jogi szerződés alapvető rendelkezéseire és a szerződési szabadságra hivatkozott. A Döntőbizottság osztotta a kérelmező jogi álláspontját. A szerződés a felek kölcsönös és egybehangzó akartnyilvánításával jön létre, tartalmát a felek szabad akaratlan alapuló megállapodása hozza létre. A szerződés köti a feleket, akik kötelesek abból fakadó kötelezettségeik teljesítésére és jogosultak abból származó jogaik gyakorlására. A megkötött szerződés alapján a felek bízhatnak a teljesítésében, a szerződéseket teljesíteni kell. A szerződéshez következményeit pedig viselniük szükséges. (Pacta sunt servanda elv) Jelen esetben a kérelmező és a V. M. Kft. között jelenleg is hatályban lévő bérleti szerződés áll fenn, amely alapján a felek teljesítésre kötelezettek a szolgáltatás (gépek bérbeadása) és ellenszolgáltatás (gépbérleti díj megfizetése) körében, a szerződésben meghatározott feltételek szerint. A szerződés alátámasztja az ajánlati ár érintett tételeit. Azon feltételezés, hogy a felek közötti szerződés a jövőben nem fog teljesülni az abban szereplő árakon, és annak „aktualizálása” lenne szükséges a felek részéről az ajánlatkérő kétségtelen meggyőződéséhez, túlterjeszkedik az árindokolás körében kérhető és elvárható indokolási kötelezettség korlátain.

50. A Döntőbizottság az előzőek alapján megállapította, hogy – figyelemmel a 48.1-48.4. és 48.6. pontokban tett megállapításaira – az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát érvénytelennek minősítő döntésével megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, amennyiben az aránytalanul alacsony ár és egyéb teljesíthetetlen vállalások körében fennmaradó kétségeinek elosztatására nem élt a további kiegészítő árindokolás lehetőségével.

51. A Döntőbizottság a másik érvénytelenségi ok, azaz az alkalmasság igazolására becsatolt referenciák tekintetében az alábbiakat állapította meg.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban az alkalmasság igazolására külön mintát ajánlott annak mellékletei között. A nyilatkozatminta tartalmazta a megrendelőt, a szerződés tárgyát, az elvégzett munka mennyiségét, teljesítés adatait, a nyilatkozattevő (megrendelő) cégszerű aláírását. A referenciaigazoláson (vagy azzal azonos tartalmú más dokumentumon) kívül egyéb, a teljesítést igazoló dokumentumot nem írt elő a közbeszerzési dokumentumokban az ajánlatkérő.

A kérelmező alkalmasságának igazolására a közbeszerzési eljárás során Bojt és Dombrád községek útépítési projektjei kapcsán csatolt be referencianyilatkozatot (a továbbiakban: bojti/dombrádi referencia). Az alkalmasság igazolására az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumokban ajánlott mintát használta, azt a kérelmező teljesítését leigazoló megrendelők annak megfelelően töltötték ki.

Az ajánlatkérőnek kétségei merültek fel a nyilatkozatok tartalmával, konkrétan a kérelmező valós teljesítésével kapcsolatban. A referencianyilatkozatokon túl ezért felvilágosítást kért a nyilatkozatokban szereplő munkákkal, a kérelmező mint alvállalkozó teljesítésével kapcsolatban.

52. A Döntőbizottság elsőként rögzíti, hogy az ajánlatkérő jogosult volt ellenőrizni, vizsgálni a referenciaigazolások valóságtartalmát.

A Kúria által (a Kfv.IV.37.434/2023/9. számú ítélettel) hatályában fenntartott Fővárosi Törvényszék 106.K.700.756/2023/12. ítélete kimondja, hogy az alkalmassági követelményt 321/2015. (X. 30.) Korm. r. 22. § (3) bekezdése szerinti referenciaigazolással lehet igazolni. A Kbt. 66. § (1) bekezdése és a 69. § (9) bekezdése rendelkezései alapján az ajánlattevőnek kell bizonyítania az alkalmassági követelményeknek való megfelelést, az ajánlatkérő ellenőrzési kötelezettségének pedig alapvetően valóban a nyilatkozat meglétére és ezen tartalmi elemek megfelelőségére kell irányulnia a Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján.

Azonban e nem jelenti, hogy az ajánlatkérőnek az ezen tartalmi kritériumoknak megfelelő nyilatkozat elfogadására kötelessége áll fenn, további vizsgálódási lehetősége pedig nincsen. Az ajánlatkérő kötelessége, hogy kétséget kizáró módon meggyőződjön az ajánlatok érvényességéről. Az ajánlatok érvényességének pedig alapvető eleme, hogy a felhasznált nyilatkozatok valós tény/adatot tartalmazzanak.

Ezt követeli meg a Kbt. 2. §-ában lefektetett verseny tisztasága, esélyegyenlőség, a jóhiszeműség és a tisztesség, továbbá a joggal való visszaélés tilalmának alapelve is. A közbeszerzési eljárásban hamis tartalmú nyilatkozat nem adható be, alapvető elvárás a valós tartalmú nyilatkozat közlése. A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján a hamis adat szolgáltatása kizáró oknak minősül. A Korm. r. 1. § (7) bekezdése ennek megfelelően előírja, hogy a kizáró okokra és az alkalmassági követelményekre vonatkozóan a közbeszerzés megkezdését megelőzően kiállított igazolások is benyújthatóak (felhasználhatóak) mindaddig, ameddig az igazolásokban foglalt tény, illetve adat tartalma valós. Ugyanezen bekezdés további rendelkezése szerint az ajánlatkérő – ellenkező bizonyításig – az adat valóságtartalmát az ajánlattevő erre vonatkozó külön nyilatkozata nélkül vélelmezi. Ugyanakkor más a helyzet abban az esetben, ha az adat valóságtartalmára vonatkozóan kétely merül fel.

A Kbt. 69. § (7) bekezdése is azt támasztja alá, hogy ha az ajánlatkérőnek a részvételi jelentkezések és az ajánlatok bírálata során kétsége merül fel valamely gazdasági szereplő nyilatkozatának valóságtartalmára vonatkozóan, igazolás benyújtására kötelezéssel vagy adatbázisok ellenőrzésével jogosult bármikor a helyzetet tisztázni. Abban az esetben tehát, ha kétségessé válik egy nyilatkozat valóságtartalma, az ajánlatkérőnek – az eljárás keretein belül – ezt meg kell próbálnia tisztázni.

53. A fent hivatkozott ítéletben kimondott elvi megállapítás alapján tehát az ajánlatkérőnek vizsgálnia kellett a referencianyilatkozatok valóságtartalmát, ha abban kétsége merült fel. E tekintetben a kérelmező érvelés nem volt helytálló, önmagában a referencianyilatkozatokat, további vizsgálódás nélkül az ajánlatkérő nem volt köteles elfogadni.

A Döntőbizottság ugyanakkor megállapította, hogy az ajánlatkérő vizsgálódása e körben nem volt alapos.

54. A bojti referencia kapcsán az ajánlatkérő alapvetően azt kérdőjelezte meg, hogy a kérelmező részt vett-e a teljesítésben. A 2023. szeptember 22. napján kiadott hiánypótlási felhívásban ezt azzal indokolta, hogy a Közbeszerzési Értesítőben megjelent eredménytájékoztatóban (28139/2022), valamint az EKR-ben elérhető publikus szerződésben, szerződésmódosításokban az ajánlattevő nem került megjelölésre alvállalkozóként, így a teljesítésben való részvétele egyértelműen nem állapítható meg.

Majd arra hívta fel a kérelmezőt, hogy oldja fel ezt az ellentmondást, és hogy a benyújtott referenciaigazolás miként nem tekinthető hamis adatszolgáltatásnak.

E körben tehát az ajánlatkérő az alvállalkozói teljesítés mennyiségének kérdéséig el sem jutott, mert eleve a teljesítés tényét találta kétségessé.

A kérelmező azt, hogy alvállalkozóként a teljesítésben részt vett egy részszámlával és egy építési alnaplóval kívánta alátámasztani. Ezt követően az ajánlatkérő további

felvilágosításkérést e tárgyban nem alkalmazott, az összegezésben megállapította, hogy a bojti referencia nem alkalmas a teljesítésben való részvétel, illetve annak mértéke megállapítására.

55. A kérelmező által hiánypótlásában önkéntesen becsatolt dombrádi referencia kapcsán az ajánlatkérő szintén megkérdőjelezte a kérelmező alvállalkozói teljesítését, mivel megkereste Dombrád községet, amely válasza nem erősítette meg a kérelmező részvételét a teljesítésben, azonban azt nem is cáfolta, pusztán azt a tény közölte, hogy a kérelmező alvállalkozóként történt bevonásáról nem tud. Továbbá közölte az általa ismert bevont alvállalkozó (a referencianyilatkozatot a kérelmező számára kiállító SZAES Bt.) részesedésének mértékét (22,95%) a végszámla összegéből.

Az ajánlatkérő a referencianyilatkozat kapcsán felvilágosításkéréssel nem élt. Összegezésben megállapította, hogy a dombrádi referencia sem alkalmas a teljesítésben való részvétel, illetve annak mértéke megállapítására.

56. A Döntőbizottság fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a kérelmezőt konkrétan arra hívta fel felvilágosítás kérése körében, hogy a bojti referencia szerinti munka teljesítésében való részvételét igazolja. A felvilágosítás kérés arra nem irányult, hogy egyúttal annak mértékét is igazolja. Erre azonban nem is irányulhatott, mivel a referencia azt tartalmazta, és az ajánlatkérő ekkor még csak magát a kérelmező teljesítésben történő részvételét kérőjelezte meg.

A kérelmező erre adott válaszában a teljesítésben való részvételét két dokumentummal kívánta igazolni: egy részszámlával, amelyben a megrendelő fővállalkozó V. M. Kft. mellett alvállalkozóként ő is feltüntetésre került, valamint egy e-építési alnapló másolattal, amelyen „kivitelező vállalkozóként” a V. M. Kft., „kivitelező céggként” pedig a kérelmező volt feltüntetve.

57. A Döntőbizottság megállapította, hogy a csatolt dokumentumok alapján a kérelmező azt alá tudta támasztani, hogy a teljesítésben részt vett. A teljesítés mennyiségét – 1987,43 méter – a bojti referenciaigazolással kívánta igazolni. Ugyanakkor a teljesítés mennyisége a referenciaigazolás és a csatolt dokumentumok alapján nem kellően tisztázott. A Bojt község „Külterületi helyi közutak VP6-7.2.1.1-21” EKR001324082022 azonosító számú közbeszerzési eljárásában az építési beruházás tárgya 1987,43 méter útépítés volt. Az eljárás nyertese a V. M. Kft. lett, a szerződéses érték 60.202.247.-Ft. volt. A kérelmező által benyújtott referenciaigazolás alapján kivitelezőként 1987,43 méter útépítést teljesített, ami a közbeszerzés teljes mennyisége volt. A teljesítésben való részvételét igazoló nettó 24.080.299.-Ft összegű részszámla szerint ugyanakkor a kérelmező alvállalkozóként való közreműködéséért 9.398.000.-Ft összegre volt jogosult. Figyelemmel a szerződéses értékre és a részszámla tartalmára, a referenciaigazolásban feltüntetett teljesítési mennyiség tekintetében az ajánlatkérő okkal alakíthatta ki azt a feltevését, hogy az igazolt mennyiség kérdéses. A teljesítés tényleges mennyiségét illetően pedig a másolatban csatolt e-építési alnapló sem ad egyértelmű adatot, a teljesítésben való részvételen túl.

58. A Döntőbizottság álláspontja szerint ezen kétségeit az ajánlatkérőnek – azon túlmenően, hogy a kérelmező teljesítésben való részvételének kétségét kívánta a felvilágosításkérésével eloszlatni –, további felvilágosításkérés keretében kellett volna tisztáznia. Az ajánlatkérő felvilágosításkérése elsődlegesen arra irányult, hogy a kérelmező valóban részt vett-e a referenciaigazolás szerinti teljesítésben. Majd a kapott információk alapján azt állapította meg, hogy annak mennyisége nem igazolt. Ez utóbbi kérdésben – különösen mert az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban, a hiánypótlás és felvilágosítás kéréssel során arra többször figyelmeztetett a hamis adatszolgáltatás következményeire –, indokolt lett volna

további felvilágosításkérés keretében vizsgálnia a teljesítés tényleges mennyiségét. A kérelmező álláspontja is az volt (előzetes vitarendezési, jogorvoslati kérelmében), hogy „Amennyiben Ajánlatkérőnek további kétsége merült fel a referencia megfelelőségével kapcsolatban, további felvilágosítás kérést kellett volna intéznie Ajánlattevő felé.”

Az ajánlatkérőnek ezért kétségeit nem csak az alvállalkozói teljesítés ténye, de annak mértéke, mennyisége tekintetében is fel kell oszlatnia, és e körben – figyelemmel a fent hivatkozott bírói ítélet elvi tartalmára – vizsgálódását a referenciaigazolásban szereplő adatok valóságára is ki kell/ki lehet terjesztenie.

Mindezek alátámasztására (a teljesség igénye nélkül) alkalmasak lehet a megrendelők és a kérelmező közötti alvállalkozói szerződések, számlák, kifizetések megtörténtét igazoló dokumentumok, az e-építési fő- és alnaplók adatai, műszaki átadás-átvétel dokumentumai, stb., amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a referenciaigazolás tartalmát (a teljesítés mértékét) alátámasszák a megalapozott ajánlatkérői döntéshozatal érdekében.

Mindezekről függően tudja megalapozottan eldönteni, hogy a kérelmező ajánlata érvényes vagy érvénytelen, és ez utóbbi esetben az csak a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) pont szerinti érvénytelenségi okra szorítkozik vagy a 73. § (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenség megállapítása is szükséges lehet.

59. A dombrádi referenciaigazolás kapcsán a Döntőbizottság megállapította, hogy annak valóságtartalmát illetően, a részvétel és annak mértéke tekintetében az ajánlatkérő nem kért külön felvilágosítást. Azon meggyőződését, hogy a teljesítés ténye és mértéke nem állapítható meg, a Dombrád Község felé intézett megkeresése alapján alakította ki. A megkeresésre kapott válasz azonban csak azt rögzíti, hogy a beszerző nem tud a kérelmező alvállalkozói részvételéről. Továbbá közli a fővállalkozó (SZAES Bt.) vég számla összegéből való részesedését. Mindezen körülmények hasonló aggályokat vetnek fel, mint a bojti referenciaigazolás kapcsán felvetettek (közbeszerzés mennyisége, szerződéses érték, vég számla érték, referenciaigazolás szerinti mennyiség egymáshoz való viszonya).

Egyetértett a Döntőbizottság a kérelmezővel a tekintetben, hogy az alvállalkozói teljesítés tényét nem befolyásolja az a körülmény, hogy egy másik közbeszerzési eljárásban az alvállalkozói részvételét elmulasztották közölni, ha ezt a teljesítést és annak mértékét a kérelmező egyebekben kétségtelenül igazolni tudja. A másik közbeszerzési eljárásban megvalósult szabálytalanságok (alvállalkozók bejelentésének elmaradása a nyertes ajánlattevő, a szerződés teljesítésének ellenőrzése és szükséges intézkedések elmaradása ajánlatkérő részéről) jelen jogorvoslati eljárásnak nem lehet tárgya. Ettől függetlenül a dombrádi referenciaigazolás tartalma kapcsán is tisztázni szükséges, hogy volt-e és milyen mértékű az alvállalkozói teljesítés.

Mindezek alátámasztására (a teljesség igénye nélkül) alkalmasak lehetnek a megrendelők és a kérelmező közötti alvállalkozói szerződések, számlák, kifizetések megtörténtét igazoló dokumentumok, az e-építési fő- és alnaplók adatai, műszaki átadás-átvétel dokumentumai, stb., amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a referenciaigazolás tartalmát (a teljesítés tényét és mértékét) alátámasszák a megalapozott ajánlatkérői döntéshozatal érdekében.

60. A Döntőbizottság az előzőek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát érvénytelennek minősítő döntésével megsértette a Kbt. 71. §-ára tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

61. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján a kérelmező jogorvoslati kérelme második kérelmi eleme tekintetében megállapította a jogsértés megtörténtét, és alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja szerinti

jogkövetkezményt, megsemmisítette az ajánlatkérő módosított összegezését, és azt követően hozott valamennyi döntését.

62. A Döntőbizottság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 27. §-a alapján az üzleti titokká nyilvánított adatokat határozatában nem szerepeltette, azonban döntése során figyelembe vette és értékelte.

63. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A (4) bekezdés arról rendelkezik, hogy a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

64. A Döntőbizottság az első kérelmi elem kapcsán a jogsértés megállapításán túl, bírság kiszabását nem tartotta indokoltnak. A Döntőbizottság az ajánlatkérő második kérelmi elem alapján megállapított – a kérelmező ajánlata érvénytelenné nyilvánításához vezető – jogsértő magatartását közepesen súlyosnak értékelte, ezért a bírság kiszabását és összegének megállapítása indokoltnak tartotta. A Döntőbizottság feltárta az ajánlatkérő javára és terhére értékelhető körülményeket.

Az ajánlatkérő javára értékelte a jogsértésnek az összegezés és az ajánlatkérő ezt követően hozott valamennyi döntésének megsemmisítésével való reparálhatóságát. Ezen jogkövetkezmény alkalmazásával egyúttal a jogsértés eljárást lezáró döntésre gyakorolt hatása közömbössé vált, mivel az ajánlatok elbírálásáról szóló döntés is megsemmisítésre került.

Az ajánlatkérő javára vette figyelembe a beszerzés becsült értékének relatív alacsony – 67.018.871.-Ft. – mértékét. Az ajánlatkérő javára értékelte továbbá, hogy az adott közbeszerzési eljárásban hasonló jogsértést nem követett el. Ugyanakkor nem értékelte az ajánlatkérő javára a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt időtartamot, annak rövidege miatt. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy a tárgyi közbeszerzés támogatásból valósul meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat, ezt ajánlatkérő javára értékelte. A Döntőbizottság a jogsértés kapcsán annak szándékosságára utaló körülményeket nem tárt fel.

A Döntőbizottság mindezen tényezőket, azaz az eset összes figyelembe vehető körülményét együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg.

65. A Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

66. A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 124. §-a szerint [Az eljárási költség] Eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdése rögzíti, hogy „A jogvítás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet”.

Az Ákr. 129. § [Döntés az eljárási költség viseléséről] (1) bekezdése szerint „Az eljárási költséget a hatóság összegszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről. A (2) bekezdés értelmében „Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani”. Ezen szakasz (3) bekezdése szerint a hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

67. Az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének 2., 4. és 16. pontja szerint a közigazgatási hatósági eljárásban eljárási költség az igazgatási szolgáltatási díj és az ügyfél képviseletében eljáró személy megjelenésével kapcsolatos költség, valamint egyéb, az eljárással összefüggésben felmerült pénzkiadás. A Kúria Kfv.37.196/2020/7. sz. ítélete ([31] bekezdés) alapján az ügyvéd munkadíja eljárási költségnek minősül.

68. A kérelmezőt a két kérelmi elemre tekintettel 335.094.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetése terhelte. A kérelmező összesen 502.643.-Ft összeget fizetett meg. A jogorvoslati kérelmi alapos volta miatt a kérelmezőnek a teljes igazgatási díj visszajár alábbiak szerint:

- 35.094.-Ft visszajáró és 167.549.-Ft túlfizetett, összesen 202.643.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat a Közbeszerzési Hatóság Titkársága utal vissza,
- a jogorvoslati kérelem alapos volta miatt az ajánlatkérőt 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj kérelmező részére történő megfizetésére terheli, amely a Közbeszerzési Hatóság saját bevételeként képezi.

69. A kérelmező a képviselője munkadíjának összegét 500.000.-Ft összegben kérte meghatározni. A Döntőbizottság mérlegelte a kérelmező beadványainak számát, azok bonyolultságát és összetettségét, továbbá azt hogy a jogorvoslati eljárásban tárgyalást nem tartott, és az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja alapján az ajánlatkérőt a 100.000.-Ft ügyvédi költség viselésére kötelezte. A Kúria Kfv.V.35.172/2014/4. sz. ítéletében foglaltakra tekintettel az eljárási költségről való döntés nem minősül az általános forgalmi adóról szóló

2007. évi 127. törvény (Áfa tv.) hatálya alá tartozó ügyletnek, és az eljárási költség viselés sem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, annak nincsen Áfa vonzata. A Döntőbizottság ezért az eljárási költség után általános forgalmi adót nem állapított meg.

70. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésén alapul.

71. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. január 18.

Dr. Hodnik Ákos sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Kérelmező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
4. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (kizárólag elektronikus úton)